

TILINPÄÄTÖS
2015

www.altiacorporation.com

Sisältö

04

Altian vuosi

06

Toimitusjohtajan katsaus

08

*Hallituksen
toimintakertomus*

18

*Konsernin laaja
tuloslaskelma (IFRS)*

19

Konsernitase (IFRS)

20

*Konsernin
rahavirtalaskelma (IFRS)*

21

*Laskelma konsernin oman
pääoman muutoksista (IFRS)*

22

*Konsernitilinpäätöksen
liitetiedot*

58

*Konsernin
tunnusluvut*

62

*Emoyhtiön
tuloslaskelma (FAS)*

63

Emoyhtiön tase (FAS)

65

*Emoyhtiön
rahavirtalaskelma (FAS)*

66

*Emoyhtiön tilinpäätöksen
liitetiedot*

74

*Hallituksen
voitonjakoesitys*

75

Tilintarkastuskertomus

76

*Selvitys hallinto- ja
ohjausjärjestelmästä*

80

Palkka- ja palkkioselvitys

84

Hallitus

86

Johtoryhmä

88

Yhteystiedot

Altia – parhaisiin

Altia on Pohjoismaiden ja Baltian johtava alkoholijuomayhtiö, jonka tuotevalikoima koostuu viineistä ja väkevistä juomista. Altia valmistaa, jakelee, markkinoi, myy, vie ja tuo maahan omia ja päämiest tuotteita.

Altian omia brändejä ovat muun muassa **Koskenkorva, Larsen, Renault, Blossa, Chill Out, Valhalla, Xanté ja O.P. Anderson**. Niillä on vahva markkina-asema ja monilla pitkä historia vaalittavanaan.

Altian päämiest tuotteiden valikoima koostuu sekä paikallisista että kansainvälisistä brändeistä eri puolilla maailmaa. Niihin kuuluvat esimerkiksi **Jack Daniel's, Pasqua, Faustino, Fresita, Drostdy-Hof, Codorníu, Nederburg ja Tarapacá**.

Altialla on Pohjoismaiden ja Baltian alueella kattava tuotanto-, myynti- ja logistiikkaverkosto, joiden avulla se palvelee laajasti asiakkaita, päämiehiä ja kuluttajia lähellä markkinoita.

hetkiin

Altia-konsernin avainluvut

2015 2014 2013

Liikevaihto, milj. €	380,7	426,3	475,8
Liikevoitto (-tappio), milj. €	25,3	-18,6	0,7
(% liikevaihdosta)	6,6	-4,4	0,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	23,6	17,9	17,4
(% liikevaihdosta)	6,2	4,2	3,7
Tulos ennen veroja, milj. €	26,3	-20,4	-3,8
(% liikevaihdosta)	6,9	-4,8	-0,8
Tilikauden voitto (tappio), milj. €	21,0	-18,1	-3,1
(% liikevaihdosta)	5,5	-4,3	-0,6
Taseen loppusumma, milj. €	466,7	501,5	577,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	13,7	-11,2	-1,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	8,6	-4,0	0,9
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä (ROCE), %	8,1	5,5	4,9
Omavaraisuusaste, %	36,6	28,7	29,2
Nettovelkaantumisaste, %	12,0	34,2	65,4
Henkilöstö keskimäärin	879	987	1 074

Toimitusjohtajan katsaus

Altian liiketoiminta kehittyi vuonna 2015 odotusten mukaisesti haastavana jatkuneesta markkinatilanteesta huolimatta. Syyskuussa 2014 julkistetun strategian mukaiset toimenpiteet tuottavat tulosta, ja kannattavuutemme on parantunut merkittävästi edellisestä vuodesta. Liikevaihtomme laski odotetusti edellisestä vuodesta, mihin vaikuttivat etenkin strategian mukaisesti tekemämme muutokset tuoteportfoliossa sekä sopimuspalveluiden volyymin pientyminen. Liikevaihdon laskusta huolimatta liikevoittonne ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 5,7 miljoonaa euroa vuoden takaisesta ja oli 23,6 miljoonaa euroa (6,2 % liikevaihdosta). Suuri kiitos onnistumisesta kuuluu ammattitaitoiselle henkilöstöllemme, joka on antanut vahvan työpanoksensa Altian liiketoiminnan kehittämiseksi.

Tavoitteidemme mukaisesti keskityimme vuonna 2015 omien avainbrändiemme vahvistamiseen, päämiesyhteistyön kehittämiseen sekä tuotekehitykseen investoimiseen. Avainbrändiemme osalta uudistimme raportointikaudella sekä Renault että Larsen -konjakkibrändejä, ja tulokset ovat olleet lupaavia. Aloitimme myös Koskenkorva vodkan brändiuudistuksen, ja se lanseerataan globaalisti kesällä 2016. Markkinatilanne on Pohjoismaissa haastava etenkin väkevien juomien kohdalla. Suurimmat väkevät brändimme ovat kuitenkin onnistuneet säilyttämään ja osin vahvistamaan asemaansa laskevalla markkinalla.

Olen tyytyväinen Altian tuotekehitykseen. Toimme vuonna 2015 markkinoille useita uusia tuoteinnovaatioita ja saimme eri toimintamaissamme enemmän uusia listauksia kuin koskaan aikaisemmin. Päämiesliiketoiminnassa teimme onnistuneita tuotelanseerauksia ja uusia avauksia eri avainpartnereidemme kanssa. Jatkamme päämiesliiketoiminnan kehittämistä edelleen vuoden 2016 alussa toimintansa aloittaneen uuden päämiesliiketoiminnan organisaation voimin.

Koskenkorvan tehtaamme kävi koko vuoden 2015 lähes täydellä kapasiteetilla, ja teimme vuoden aikana uuden ohrankäytön ennätyksen. Koskenkorvan tehtaan yhteyteen

rakennettu uusi biovoimalaitos aloitti täyden toimintansa tammikuussa 2015. Ensimmäisen täyden toimintavuotensa aikana biovoimalaitos vähensi Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöjä noin 35 prosenttia. Otimme tärkeitä edistysaskeleita myös tuotannon tehokkuuden parantamisessa. Olemme karsineet kustannuksia, nopeuttaneet varastonkiertoa, lisänneet joustavuutta ja parantaneet entisestään laatua tehtaillamme. Tuotanto Svendborgissa Tanskassa päättyi suunnitelmien mukaisesti kesällä 2015, ja tuotanto tapahtuu nykyisin Rajamäen tehtaalla. Tabasalun tehtaalla Virossa tuotannon joustavuus kehittyi edelleen säiliöalueen laajennusinvestoinnin valmistuttua.

Olemme jatkaneet liiketoiminnan ja toimitusketjun integrointia yhdeksi kokonaisuudeksi Ranskan Cognacissa. Siirsimme konjakin pullotuksen vuoden aikana alihankkijoilta omalle tuotantolaitokselle, kasvatimme tuotantolaitoksen kapasiteettia ja harmonisoimme prosesseja. Cognacin integraatioprojekti saatiin valmiiksi vuoden aikana.

Osaava henkilöstö on yksi tärkeimmistä Altian kilpailutekijöistä. Uudistimme organisaatiotamme kuluvan strategiakauden alussa, ja panostimme raportointikaudella etenkin johtamisen ja esimiestyön kehittämiseen. Vuoden 2015 lopulla toteutetun henkilöstökyselyn tulokset olivat rohkaisevia, tulokset olivat parantuneet alkuvuodesta kaikilla kyselyn osa-alueilla. Jatkamme edelleen työtä henkilöstön sitouttamisen ja motivoinnin eteen.

Vuonna 2016 tavoitteenamme on edelleen kannattavuuden parantaminen. Jatkamme keskittymistä omiin avainbrändeihimme ja avainpartnereihimme vahvassa yhteistyössä asiakkaidemme kanssa. Samalla valmistaudumme uuteen, vuonna 2017 alkavaan strategikauteen. Uusi strategia julkistetaan vuoden 2016 aikana.

Haluan tässä vaiheessa kiittää kaikkia asiakkaitamme, yhteisötyökumppaneitamme ja altialaisia panoksestanne ja sitoutumisestanne Altian toiminnan kehittämiseen vuonna 2015.

Pekka Tennilä
TOIMITUSJOHTAJA

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12. 2015

Altia onnistui tekemään selvän parannuksen kannattavuuteensa ja saavutti jälleen vahvan taloudellisen aseman kahden edellisen vuoden aikana tehtyjen merkittävien uudelleenjärjestelyjen ja strategisten uudelleenlinjausten jälkeen.

Strategialinjausten mukaisesti vuonna 2015 keskityttiin hinnoitteluun, ostotoimintoihin, hankintaketjun tehokkuuteen ja kiinteisiin kuluihin. Tehostamisen seurauksena liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä parani merkittävästi ja oli 23,6 (17,9) miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä parani 2,0 %-yksikköä ja oli 6,2 % suhteessa liikevaihtoon. Liikevoitto nousi 25,3 (-18,6) miljoonaan euroon. Myös tase vahvistui merkittävästi. Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) parani ja oli 8,1 % (5,5 %), nettovelkaantumisaste oli 12,0 % (34,2 %) ja omavaraisuusaste oli 36,6 % (28,7 %).

Konsernin liikevaihto oli 380,7 miljoonaa euroa, mikä on 10,7 % vähemmän kuin vertailuvuonna (426,3 miljoonaa euroa). Markkinatilanne jatkui vaikeana, ja myös valuuttakursseilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liikevaihdon lasku johtui osin aiemmin tehdyistä päätöksistä. Strategialinjauksen mukainen tuoteportfolion tiivistäminen sekä sopimusvalmistuksen päättyminen Altian tehtaalla Tanskassa vaikuttivat merkittävästi liikevaihtoon, mutta toiminnan tehostamisen ja kehittämisen kannalta niillä oli myönteinen vaikutus kannattavuuteen.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkoa 10 428 400 euroa (0 euroa tilikaudelta 2014).

Altia-konsernin vuoden 2015 tilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti. Vertailulukuina on käytetty vuoden 2014 vastaavan jakson lukuja, ellei toisin ole mainittu (luvut suluissa).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 2015

Pohjoismaisilla alkoholin vähittäismyynnin monopoli-markkinoilla (Suomi, Ruotsi ja Norja) kuluttajat suosivat edelleen kevyempiä ja alkoholipitoisuudeltaan miedompia juomia. Pitkään jatkunut väkevien alkoholi-juomien myynnin lasku loiventui, ja myynti kääntyi kasvuun joillakin markkinoilla. Viinien osalta tietyillä markkinoilla jo vuonna 2014 havaittu myynnin kasvun hidastuminen ja kääntyminen laskuun jatkui.

Pohjoismaisia alkoholimarkkinoita leimaa edelleen voimakas rajakauppa Suomen ja Viron, Tanskan ja Saksan sekä Ruotsin ja Saksan välillä johtuen suurista hintaeroista maiden välillä. Viron merkitys suomalaisten kuluttamien alkoholijuomien ostopaikkana kääntyi laskuun Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen lokakuussa 2015 julkaisemien tilastojen mukaan. Altian arvion mukaan pääsyy laskuun ovat tiukentuneet matkustajatuontiohjeistukset, jotka tulivat voimaan heinäkuun 2014 alusta sekä ohjeistusten myötä tullin lisääntyneet tarkastukset. Lisäksi Viron tekemät alkoholiverojen korotukset ovat jonkin verran tasanneet hintaeroja maiden välillä. Myös Tanskan, Ruotsin ja Saksan välisen rajakaupan arvioidaan laskeneen hieman.

Monopolimarkkinoilla epäselvä lainsäädäntö hidastaa kuluttajien siirtymistä alkoholin ostamiseen verkosta. Alkoholin verkkokauppa kuitenkin kasvaa edelleen ja

on keskittynyt sekä hintaherkkiin että erikoisvalikoimaa hakeviin kuluttajiin. Avoimilla markkinoilla, varsinkin Tanskassa, alkoholin verkkokauppa kasvaa voimakkaasti sekä osana kivijalkakauppojen tarjontaa että alkoholiin erikoistuneissa verkkopalveluissa.

Seuraavassa taulukossa arvioidaan alkoholijuomien kokonaismyynnin kehitystä Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Luvut perustuvat monopolien (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet) julkaisemiin litramääräisiin myyntivolyymitilastoihin.

Alkoholijuomien kokonaismyynnin kehitys monopolimarkkinoilla (Muutos-% laskettuna edelliseen vuoteen)	2015 %	2014 %
Suomi, kokonaismyynti	-2,8	-2,6
Väkevät alkoholijuomat	-3,1	-4,6
Viinit	-2,5	-1,2
Ruotsi, kokonaismyynti	0,1	0,5
Väkevät alkoholijuomat	2,2	-2,9
Viinit	-0,1	0,0
Norja, kokonaismyynti	-0,8	0,6
Väkevät alkoholijuomat	-0,6	-2,0
Viinit	-1,3	0,5

Suomessa väkevien alkoholijuomien osalta erityisesti viinan/vodkan, brandyn ja konjakkien sekä liköörien myyntimäärät olivat selvästi edellistä vuotta alhaisemmat. Viinien osalta sekä puna-, valko- että väkevien viinien volyymi laski edellisestä vuodesta, kun taas rosé- ja kuohuviinien myynti jatkoi kasvuaan.

Ruotsissa väkevien juomien myynnin kasvu tuli pääasiassa viskien, rommien, liköörien ja ginien kasvusta. Viineissä erityisesti väkevöityjen viinien ja punaviinien myynti laski, kun taas kuohuviinien myynti jatkoi vahvaa kasvua. Aikaisempina vuosina nähty roséviinien kasvu pysähtyi, ja tuotesegmentti kääntyi laskuun.

Norjassa väkevien alkoholijuomien myynnin lasku oli voimakkainta konjakeissa ja brandyissä. Viineissä valko- viinien lasku oli voimakkainta, kun taas kuohuviinien myynti jatkoi voimakasta kasvuaan.

Altian omien arvioiden mukaan Viron, Latvian ja Tanskan kokonaismarkkinamuutokset eivät ole olleet merkittäviä.

TULOSKEHITYS

Altia-konsernin liikevaihto oli 380,7 miljoonaa euroa, joka on 45,6 miljoonaa euroa (10,7 %) vähemmän kuin vertailuvuonna (426,3 miljoonaa euroa). Liikevaihdon lasku johtui osin markkinatilanteesta mutta myös strategian mukaisista tuoteportfoliomuutoksista ja sopimuspalveluiden volyymien pienentymisestä. Lisäksi valuuttakurssien muutokset laskivat liikevaihtoa.

Liiketoiminnan muut tuotot kertaluonteisten erien jälkeen olivat 10,0 (8,0) miljoonaa euroa, ja niihin sisältyi kertaluonteisia tuottoja 2,7 (0,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot sisälsivät myös myyntituottoja pääsääntöisesti höyryn, energian, veden ja hiilidioksidin myynnistä yhteensä 3,4 (3,6) miljoonaa euroa sekä vuokratuottoja 0,7 (0,8) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut olivat 54,7 (65,2) miljoonaa euroa sisältäen palkkoja ja palkkioita 42,7 (50,9) miljoonaa euroa. Raportointikauden henkilöstökuluihin sisältyy tulos-palkkiojaksotusta 3,6 (1,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 79,1 (84,1) miljoonaa euroa. Tilikauden aikana konserniyhtiöiden vaihtomaisuudesta tehtiin epäkurantti- ja arvonalennus-kirjauksia yhteensä 2,4 (5,6) miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi 5,7 miljoonaa euroa vertailuvuodesta ja oli 23,6 (17,9) miljoonaa euroa. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä oli 6,2 % (4,2 %).

Raportointikauden ja vertailukauden liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät olivat seuraavat:

milj. EUR	2015	2014
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	23,6	17,9
Uudelleenjärjestelykulut	-1,0	-5,5
Arvon alentumistappiot	-	-31,4
Omaisuserien myynnit	2,7	0,5
Kertaluonteiset erät yhteensä	1,7	-36,4
Liikevoitto (-tappio)	25,3	-18,6

Liikevoitto (-tappio) oli 25,3 (-18,6) miljoonaa euroa. Liikevoittoprosentti oli 6,6 % (-4,4 %).

Kertaluonteisina erinä raportoidut omaisuuserien myynnit olivat ydinliiketoimintaan kuulumattomien omaisuuserien sekä kiinteistöjen ja irtaimiston myynneistä saatuja myyntituottoja. Uudelleenjärjestelykulut liittyivät kertaluonteisiin henkilöstökuluihin sekä strategian mukaisiin tuoteportfoliomuutoksiin ja niiden seurauksena tehtyihin vaihto-omaisuuden arvonalennuksiin, jotka saatettiin loppuun vuoden 2015 aikana.

Vertailukauden kertaluonteisina erinä raportoidut omaisuuserien myynnit olivat maa-alueiden myynnistä saatuja myyntituottoja. Vertailukauden uudelleenjärjestelykulut liittyivät strategian mukaisiin tuoteportfoliomuutoksiin ja niiden seurauksena tehtyihin vaihto-omaisuuden arvonalennuksiin sekä yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena kirjattuihin kertaluonteisiin henkilöstökuluihin. Arvon alentumistappiot liittyivät uuden strategian ja muuttuneiden tulonodotusten johdosta kirjattuihin merkittäviin liikearvon ja kohdistetun aineettoman omaisuuden arvonalentumistappioihin.

Nettorahoituskulut alenivat 2,8 (5,1) miljoonaan euroon, mikä johtui pääosin efektiivisen korkokannan alentumisesta sekä korollisten velkojen pienentymisestä. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 3,8 (3,2) miljoonaa euroa.

Katsauskauden verot olivat 5,2 (-2,3) miljoonaa euroa, mikä vastaa 20,0 (11,2) %:n efektiivistä verokantaa. Tarkemmat tiedot Altian verojalanjäljestä löytyvät erikseen julkaistavasta vastuullisuusraportista.

Tilikauden voitto parani merkittävästi ja oli 21,0 (-18,1) miljoonaa euroa.

Altialla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä lisäeläkkeiden osalta, ja niiden oletuksia inflaation ja koron osalta päivitettiin raportointikauden lopussa. Eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisellä oli 5,8 (-1,4) miljoonan euron vaikutus laajaan tulokseen ja omaan pääomaan.

RAHOITUS, MAKSUVALMIUS JA TASE

Liiketoiminnan nettorahavirta oli 34,8 miljoonaa euroa (vertailukelpoinen luku 2014: 17,1 miljoonaa euroa).

Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten määrä oli 91,4 (101,7) miljoonaa euroa.

Altia lyhensi rahalaitoslainojaan suunnitelman mukaisesti yhteensä 60,2 miljoonaa euroa raportointikaudella. Uusi, huhtikuussa 2015 nostettu 30 miljoonan euron rahalaitoslaina on pitkäaikainen, ja se erääntyy huhtikuussa 2020. Raportointikauden lopussa ei ollut liikkeen laskettuja yritystodistuksia (13,0 miljoonaa euroa). Konsernin likviditeettireservin muodostivat yhteensä 60,0 miljoonan euron suuruinen valmiusluottolimiitti sekä 20,0 miljoonan euron konsernihilimiitti. Limiitit olivat käyttämättä 31.12.2015. Altia-konsernin maksuvalmius oli hyvä koko katsauskauden ajan.

Konsernin korollinen nettovelka oli 20,4 (49,3) miljoonaa euroa vuoden lopussa ja nettovelkaantumisaste eli gearing oli 12,0 % (34,2 %). Omavaraisuusaste oli 36,6 % (28,7 %).

Konsernitaseen loppusumma laski 466,7 (501,5) miljoonaan euroon. Lasku johtui pääasiassa lainojen lyhennyksistä sekä eläkevastuun pienentymisestä.

KONSERNIN INVESTOINNIT

Bruttoinvestoinnit olivat 11,3 (16,7) miljoonaa euroa.

Raportointikauden investoinnit liittyivät lähinnä Koskenkorvan tehtaan vanhaan voimalaitokseen tehtyihin perusparannuksiin ja Rajamäen operatiivisen tehokkuuden parantamiseen. Vertailukauden bruttoinvestoinnit liittyivät lähinnä Koskenkorvan biovoimalaitoksen rakentamiseen.

TUOTANTO

Vuoden 2015 aikana Rajamäen alkoholijuomatehtaalla valmistettiin väkeviä alkoholijuomia ja viinejä 64,4 (65,7) miljoonaa litraa ja Viron Tabasalun tehtaalla 5,0 (5,0) miljoonaa litraa. Tanskan Svendborgin tehtaalla valmistettiin alkoholijuomia 3,4 (8,1) miljoonaa litraa. Sopimusvalmistus Svendborgissa loppui suunnitelmien mukaisesti raportointikauden toisen vuosineljänneksen aikana.

Koskenkorvan tehtaalla käytettiin 190,7 (190,6) miljoonaa kiloa kotimaista ohraa, josta valmistui 22,6 (23,8) miljoonaa kiloa viljaviinaa, 55,3 (54,6) miljoonaa kiloa tärkkelystä ja 60,3 (62,5) miljoonaa kiloa rehua. Koskenkorvan tehdas toimi koko raportointikauden lähes täydellä käyttöasteella, ja ohrankäytössä saavutettiin uusi ennätys.

Altian tuotantolaitoksella Ranskan Cognacissa tehtiin merkittäviä muutoksia nestekäsittelyyn ja pullotuslaitokseen. Muutosten myötä myös aiemmin ulkoistettu pullotus siirrettiin viimeisen vuosineljänneksen aikana omalle tuotantolaitokselle.

TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSTOIMINTA

Konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoimintakulut olivat 3,4 (4,1) miljoonaa euroa, ja ne kohdistuivat alkoholijuomien tuotekehitykseen.

STRATEGIA

Altia julkisti syyskuussa 2014 vuoden 2016 loppuun ulottuvan strategian, jolla tähdätään operatiivisen toiminnan, kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantamiseen. Sen mukaisesti yhtiö keskittyi raportointikaudella avainbrändien ja -kumppanuuksien vahvistamiseen, arvonaluontiin, myyntikanavien kehittämiseen sekä tehokkuuden jatkuvaan parantamiseen. Kannattavuuden parantaminen oli vuoden 2015 keskeisin tavoite.

Keskittyminen avainbrändeihin ja -kumppanuuksiin näkyi vuonna 2015 Altian markkinointi- ja tuotekehitystoimenpiteissä. Yhtiö on jatkanut tuotevalikoiman selkeyttämistä ja tuotemerkkien määrän vähentämistä sekä omissa tuotteissa että päämiestuohteissa.

Arvonluonti on tärkeä strateginen tavoite Altialle. Tähän pyritään muun muassa jatkuvalla tuotekehityksellä, hinnoittelulla ja pakkaussuunnittelulla. Altia toi raportointikaudella markkinoille premium-luokan tuotteita sekä limited edition -tuotteita. Markkinoille tuotiin myös uudentyyppisiä ja erikokoisia pakkauksia ja tuotekokoja, jotka vastaavat kuluttajien ja asiakkaiden tarpeisiin.

Yksi Altian strategisista tavoitteista on ensiluokkaisten myyntikanavien rakentaminen ja kehittäminen. Strategiakauden alussa toteutetusta myyntiorganisaatioiden yhdistämisestä on saatu hyviä tuloksia kaikissa Altian toimintamaissa. Altia on myös kehittänyt ja harmonisoinut prosessejaan niin, että se pystyy palvelemaan asiakkaitaan aiempaa sujuvammin ja laadukkaammin. Lisäksi yhtiö on panostanut vähittäismyyntipisteiden sisällä tapahtuvaan markkinointiin niillä markkinoilla, joilla se on ollut mahdollista.

Tehokkuuden parantamista jatkettiin edelleen vuonna 2015. Altia on tehnyt aktiivisesti toimenpiteitä varastonkierron ja tuotannon tehokkuuden nostamiseksi. Kuluja on karsittu muun muassa tehostamalla toimitusketjua ja tukitoimintoja.

Alkoholijuomien lisäksi teolliset tuotteet – tärkkelys, rehut ja tekniset etanolit – ovat tärkeä osa Altian tuotevalikoimaa. Yhdessä alkoholiliiketoiminnan kanssa ne parantavat Altian raaka-aineiden käytön ja tuotanto- sekä logistiikkapasiteetin tehokkuutta. Tammikuussa 2015 täyden toimintansa aloittanut Koskenkorvan biovoimalaitos edesauttaa Altian tuotteiden valmistamista entistä kestävämmällä tavalla sekä parantaa entisestään raaka-aineiden käytön tehokkuutta.

Yhtiö kertoo uudesta pitkän aikavälin strategiastaan vuoden 2016 aikana.

YHTIÖN JOHTO

Altia-konsernin johtoryhmään kuuluivat vuonna 2015 seuraavat henkilöt:

Pekka Tennilä, CEO
Michael Bech-Jansen, SVP, Commercial Operations
Janne Halttunen SVP, Partner Brands, 1.9.2015 alkaen
Matti Piri, CFO
Hannu Tuominen, SVP, Industrial Services and Supply Chain
Sanna Hokkanen, SVP, HR and Communications, 31.7.2015 saakka
Søren Qvist, SVP, Partner Brands, 31.8.2015 saakka

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2015 Altia-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 879 henkilöä (987). Henkilöstömäärä 31.12.2015 oli 842 (949), joista Suomessa oli 470 (498), Ruotsissa 131 (155), Tanskassa 40 (78), Norjassa 31 (42), Latviassa 60 (65), Virossa 84 (87) ja Ranskassa 26 (24) henkilöä.

Henkilöstön vähennys johtui pääasiassa edellisen vuoden syksyllä käynnistetyn tehostamisohjelman loppuunsaattamisesta Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Latviassa sekä sopimus-tuotannon päättymisestä Tanskan Svendborgissa.

Vuosittain tehtävä henkilöstökysely toteutettiin alkuvuodesta 2015. Tulosten perusteella yhdeksi henkilöstöön liittyvistä päätavoitteista nostettiin strategiasta ja liiketoiminnan kehityksestä viestiminen. Viestintää on parannettu muun muassa säännöllisillä toimitusjohtajan katsauksilla. Viestintään on panostettu vahvasti myös paikallisesti. Esimerkiksi Rajamäen tehtaalla on pidetty neljännesvuosittain toimitusjohtajan katsauksia, joihin henkilöstö on kutsuttu mukaan, ja lisäksi johto on kuukausittain järjestänyt tilaisuuksia tehtaan osastoilla.

Esimiestyön kehittäminen on ollut toinen keskeinen painopistealue. Vuonna 2015 Altialla on järjestetty sekä konsernitasoista että paikallista esimieskoulutusta.

Loppuvuodesta tehdyssä seurantakyselyssä tulokset paranivat kaikilla keskeisillä osa-alueilla.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄT

Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johto kuuluvat Altia-konsernin tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Mahdollinen tulospalkkio perustuu hallituksen vahvistamiin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisten tavoitteiden sekä henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tulospalkkio maksetaan joko kerran vuodessa vuositulospalkkiona tai useammin myynti- tai tuotantopalkkiona. Työntekijätehtävissä toimivat henkilöt kuuluvat tuotantopalkkiojärjestelmän piiriin. Tuotantopalkkio perustuu kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Tilikauden tulokseen sisältyy tulospalkkiojaksotusta 3,6 (1,4) miljoonaa euroa. Vuoden 2014 tuloksen perusteella tilikauden 2015 aikana maksettiin vuositulospalkkioita sosiaalikuluneen 1,3 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden aikana vuosipalkkioita ei maksettu. Myyntitulospalkkioita maksettiin 0,4 (0,1) miljoonaa euroa vuonna 2015. Tuotantopalkkioita sosiaalikuluneen sisältyi tilikauden tulokseen yhteensä 0,5 (0,2) miljoonaa euroa.

TERVEYS, TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖ

Altian työ-, terveys- ja turvallisuusjärjestelmä on sertifioitu OHSAS 18801:2007:n mukaisesti. Sertifioinnin piiriin kuuluvat Koskenkorvan tehdas, Rajamäen alkoholijuomatehdas ja Tekninen etanoli -liiketoimintayksikkö sekä Helsingin pääkonttoritoiminnot.

Järjestelmän tavoitteiksi on asetettu sairauspoissaolojen ja tapaturmista aiheutuvien poissaolojen määrän vähentäminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi eri toimipisteisiin oli määritetty vuoden aikana toteutettavia toimenpiteitä. Myös sertifioinnin ulkopuolella oleville tehtaille ja logistiikkakeskuksille on laadittu toimenpideohjeita.

Tapaturmataajuutta ja sairauspoissaoloja seurataan kaikissa Altian toimintamaissa Ranskaa lukuun ottamatta. Sairauspoissaoloprosentti vuonna 2015 oli 3,0 % (3,0 %). Tapaturmataajuus (sattuneiden tapaturmien ja tehtyjen työtuntien suhde miljoonaa työtuntia kohden) oli vähintään yhden päivän poissaolon vaativien tapaturmien osalta 12 (12 vuonna 2014). Työhön liittyviä kuolemantapauksia ei vuonna 2015 ollut (0 vuonna 2014).

Altian keskeiset ympäristövaikutukset liittyvät Koskenkorvan tislauksen sekä Rajamäen ja Tabasalun alkoholijuomatehtaiden toimintaan. Koskenkorvan tehtaalla, Rajamäen alkoholijuomatehtaalla ja Tekninen etanoli -liiketoimintayksikön, sekä Helsingin pääkonttorin ympäristöjohtamisjärjestelmät on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti. Tabasalun tehtaalla noudatetaan Virossa käytössä olevia ympäristölakeja ja viranomaismääräyksiä. Ympäristöjärjestelmiä kehitetään säännöllisten sisäisten ja ulkoisten auditointien avulla. Energia- ja ympäristönäkökulma huomioidaan tuotantoprosesseissa ja tuotannollisia investointeja suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Altian Koskenkorvan tehtaan sekä Rajamäen ja Tabasalun tehtaiden keskeisimmät ympäristövaikutukset ovat energian kulutus, veden käyttö, jätevesikuormitus sekä jätteiden muodostuminen. Ympäristövaikutuksia vähennetään vuosittain määritellyillä toimenpiteillä, joiden tehokkuutta seurataan ympäristötunnuslukujen avulla. Rajamäen tehtaille tehtiin loppuvuodesta 2015 ympäristöriskien arviointi, jonka pohjalta laadittiin varautumissuunnitelma mahdollisten ympäristövahinkojen ja -päästöjen estämiseksi.

Energian säästötoimet ovat Altialle sekä liiketoiminnan kannattavuuden että ympäristön kannalta keskeinen kehityskohde. Elinkeinoelämän keskusliiton ja Suomen valtion vapaaehtoisen energiatahokkuussopimuksen myötä Altia on sitoutunut vähentämään energian käyttöönsä Suomessa 9 % vuoden 2005 tasosta vuoden 2016 loppuun mennessä. Altian toteutunut energian säästö verrattuna vuoden 2005 tasoon oli 17,0 %.

Altia käynnisti Koskenkorvan tehtaan ja Rajamäen alkoholijuomatehtaan energiakatselmukset loppuvuodesta 2014, ja ne valmistuivat loppuvuodesta 2015. Katselmukset tehtiin ohjeistuksen mukaan, ja niiden tuloksena saatiin tietoa tehtaiden energiankulutusprofiilista ja tunnistettiin mahdollisuudet kustannustehokkaaseen energiansäästöön.

Tuotantoon suhteutettu veden käyttö vähentyi kaikilla Altian tehtailla vuoden 2015 aikana. Altialle käytettävän pohjaveden ja maaperän suojeleminen on tärkeää, koska puhdas pohjavesi on alkoholijuomien valmistuksen keskeinen raaka-aine. Altia suojelee vedenottoa muun muassa omistamalla maata pohjavesialueilla, rajoittamalla rakentamista alueella sekä osallistumalla suojele-alueiden perustamiseen.

Altia tähtää jätteiden määrän vähentämiseen pienentämällä hävitettävän pakkausmateriaalin määrää. Altian tehtailla syntyvät jätteet hyödynnetään lähes kokonaan joko materiaalina tai energiana. Vuonna 2015 Rajamäen, Koskenkorvan ja Tabasalun keskimääräinen jätteiden hyötykäyttöaste oli 98,4 %.

Altia lisää logistiikkatoimintojensa tehokkuutta yhdistämällä Altian omien tuotteiden ja päämiesten tuotteiden kuljetuksia sekä toimimalla lähellä asiakkaita.

Altia on merkittävä kotimaisen ohran ostaja Suomessa. Vuonna 2015 yhtiö osti Koskenkorvan tislaamolle ohraa lähes 191 miljoonaa kiloa, mikä on noin 15 % Suomen kokonaisohrasadosta. Noin 80 % Altian ostamasta ohrasta tuotetaan sopimusviljelyllä, ja ohra on 100 %:sti suomalaista. Altia kannustaa sopimusviljelijöitään muun muassa vuonna 2015 solmitun Itämeren suojelemaan tähtävän Baltic Sea Action Group (BSAG) -sitoumuksen puitteissa mahdollisimman tehokkaaseen viljelyyn ja tuotantopanosten järkevään käyttöön.

Tammikuussa 2015 täyden toimintansa aloittanut Koskenkorvan biovoimalaitos käyttää ensisijaisena polttoaineenaan ohran kuorta. Uuden biovoimalaitoksen ansiosta fossiiliset hiilidioksidipäästöt ovat jo vähentyneet ja energiaomavaraisuus noussut. Ensimmäisen täyden toimintavuotensa aikana biovoimalaitos vähensi Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöjä noin 35 prosenttia. Tehtaan energia-omavaraisuus kasvoi 20 %:sta 46 %:iin vuonna 2015.

Altia julkaisee vuosittain erillisen vastuullisuusraportin, joka sisältää laajemmin tietoa yhtiön terveys-, turvallisuus- ja ympäristöasioiden hoidon tilasta ja kehityksestä.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIENHALLINTA

Altia-konsernin liiketoiminnan lähiajan riskeissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2014 tilinpäätöksessä esitettyihin riskeihin verrattuna.

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita merkittävimmät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista. Hallitus arvioi konsernin taloudellisia, toiminnallisia ja strategisia riskejä säännöllisesti.

Altia-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikutukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen. Yllättävät ja ennakoimattomat tuotanto- ja toimitushäiriöt muodostavat lyhyen

aikavälin merkittävät operatiiviset riskit, samoin raaka-aineiden, erityisesti ohran hinnankehityksen nopeat ja merkittävät muutokset. Taloudelliset riskit koostuvat valuuttariskistä, korkoriskistä, likviditeettiriskistä ja luottoriskeistä. Niiden varalta suojaudutaan konsernin riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Konsernin riskejä ja niiden hallintaperiaatteita on tarkemmin kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Rahoitusriskien hallintaperiaatteet sekä Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

KONSERNIRAKENNE

Konsernirakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2015 aikana.

OSAKKEET

Altia Oyj:n osakekanta muodostuu A- ja L-osakesarjoista. Tilikauden 2015 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl ja L-sarjan osakkeita oli 25 003 kpl. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset ääni- ja taloudelliset oikeudet. Kaikki L-sarjan osakkeet ovat yhtiön hallussa.

Altia Oyj on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö.

EMOYHTIÖN TULOS

Emoyhtiön liikevaihto oli 198,5 (200,6) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 8,0 (-25,4) miljoonaa euroa.

Vertailukauden tulokseen sisältyi Norjan ja Latvian tytäryhtiöosakkeiden arvonalentumisesta johtuvia kuluja 32,2 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön nettorahoitustuotot olivat 5,7 (28,4) miljoonaa euroa. Vertailukauden rahoitustuottoihin sisältyi tytäryhtiöiltä saatuja osinkotuottoja 31,0 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 8,4 (1,8) miljoonaa euroa.

YHTIÖKOKOUS, HALLITUS JA TILINTARKASTAJA

Altia Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 10.4.2015. Varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen vuodelta 2014. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että osinkoa ei jaeta.

Altia Oyj:n tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jari Härmälä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön hallitukseen valittiin seuraavat henkilöt:

ekonomi Sanna Suvanto-Harsaae, puheenjohtaja
toimitusjohtaja Annikka Hurme, varapuheenjohtaja
corporate finance advisor Kim Henriksson, jäsen
lakiasiaintohtori Minna Huhtaniska, jäsen
finanssineuvos Jarmo Kilpelä, jäsen
COO Kasper Madsen, jäsen

Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi keskuudestaan henkilöstövaliokunnan (ent. palkitsemisvaliokunta) jäseniksi Sanna Suvanto-Harsaaen (puheenjohtaja), Annikka Hurmeen ja Jarmo Kilpelän. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Kim Henriksson (puheenjohtaja), Minna Huhtaniska ja Sanna Suvanto-Harsaa. Hallitus arvioi myös hallituksen jäsenten riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä.

Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2015 tilinpäätöksessä 101 040 194,60 euroa, josta tilikauden voitto on 8 419 060,78 euroa.

Emoyhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan maksukykyä.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkoa 0,29 euroa osakkeelta eli yhteensä 10 428 400 euroa.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi on nimitetty Kirsi Lehtola. Hän aloittaa tehtävässään 1.4.2016.

MARKKINANÄKYMÄT

Konsernin liiketoimintojen kehitykseen ja kannattavuuteen vaikuttavat muun muassa markkina- ja kilpailutilanne, talouden kehitys, matkustajatuonti ja alkoholiverotuksen muutokset. Euroalueen epävarmuus ja kuluttajien ostokäytännöjen muutokset jatkuvat edelleen. Kulutuskysynnän kehitykseen liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta. Toimiala on kausiluonteinen, ja neljännen vuosineljänneksen liikevaihto ja liikevoitto ovat merkittävästi muita vuosineljänneksiä suuremmat. Raaka-ainehintojen ja valuuttojen volatiliteetin ennakoidaan jatkuvan.

LIIKETOIMINTANÄKYMÄ VUODELLE 2016

Alkoholituotteiden liikevaihdon laskun ennakoidaan pienenevän vuodesta 2015. Altia-konsernin liikevaihto on alle edellisen vuoden johtuen myös sopimusvalmistuksen loppumisesta Svendborgin tehtaalla. Olettaen että markkina ei heikkene, liikevoiton ilman kertaluonteisia eriiä ja suhteellisen kannattavuuden arvioidaan paranevan vuodesta 2015.

Helsingissä, maaliskuun 3. päivänä 2016

Altia Oyj
Hallitus

Konserni- tilinpäätös

*Konserni-
tilinpäätös*

(IFRS)

2015

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

milj. EUR	LIITE	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIIKEVAIHTO		380,7	426,3
Liiketoiminnan muut tuotot	1)	10,0	8,0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-0,6	-7,0
Materiaalit ja palvelut		-216,6	-247,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	2)	-54,7	-65,2
Poistot ja arvonalentumiset	3)	-14,4	-49,0
Liiketoiminnan muut kulut	4)	-79,1	-84,1
		-364,9	-445,9
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		25,3	-18,6
Kertaluonteiset erät	6)	-1,7	36,4
LIIKEVOITTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ		23,6	17,9
Rahoitustuotot	7)	0,8	4,2
Rahoituskulut	8)	-3,6	-9,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		3,8	3,2
VOITTO (TAPPIO) ENNEN VEROJA		26,3	-20,4
Tuloverot	9)	-5,2	2,3
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		21,0	-18,1
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		5,8	-1,4
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-1,2	0,3
Yhteensä		4,6	-1,2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset		-0,0	2,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatusta muista laajan tuloksen eristä		-0,1	0,0
Muuntoerot		1,5	-7,4
Muut muutokset		0,0	0,1
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	9)	0,0	-0,4
Yhteensä		1,5	-5,6
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		6,1	-6,8
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		27,1	-24,9
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		21,0	-18,1
		21,0	-18,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		27,1	-24,9
		27,1	-24,9
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta (tappiosta) laskettu osakekohtainen tulos (euroa) (laimentamaton/laimennettu):	10)	0,58	-0,50

Konsernitase (IFRS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	11)	84,4	83,3
Muut aineettomat hyödykkeet	11)	40,7	44,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12)	74,6	73,8
Sijoituskiinteistöt	13)	0,0	0,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	14)	14,9	12,1
Myytavissa olevat sijoitukset	15)	0,8	0,8
Muut saamiset	16)	0,5	0,6
Laskennalliset verosaamiset	17)	10,7	13,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä		226,5	229,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18)	101,2	103,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19)	59,1	74,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		3,5	2,5
Muut rahoitusvarat	20)	0,1	0,1
Rahavarat	21)	76,3	91,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		240,2	272,3
VARAT YHTEENSÄ		466,7	501,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma		60,5	60,5
Ylikurssirahasto		0,0	0,0
Suojausrahasto		-1,6	-1,5
Muuntoerot		-9,6	-10,1
Kertyneet voittovarot		121,7	95,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	22)	171,0	143,9
Oma pääoma yhteensä		171,0	143,9
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17)	23,2	23,3
Korolliset rahoitusvelat	23)	88,4	66,3
Eläkevelvoitteet	24)	21,6	27,3
Muut velat	25)	4,9	4,9
Pitkäaikaiset velat yhteensä		138,1	121,8
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	23)	8,3	74,0
Ostovelat ja muut velat	25)	147,0	160,1
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		2,4	1,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		157,6	235,7
Velat yhteensä		295,7	357,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		466,7	501,5

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

milj. EUR	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT:		
Myynnistä saadut maksut	390,9	478,5
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	7,3	7,4
Maksut liiketoiminnan kuluista	-356,8	-403,9
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSERIÄ JA VEROJA	41,4	82,0
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-3,7	-10,0
Saadut korot liiketoiminnasta	1,1	4,1
Maksetut välittömät verot	-3,9	-1,2
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA (A)*	34,8	74,8
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11,3	-14,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1,0	0,6
Luovutustulot muista sijoituksista	1,7	-
Tytär yrityshankintojen oikaisu	-	-2,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,2	5,1
Saadut osingot investoinneista	1,0	0,7
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA (B)	-7,4	-10,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT:		
Yrityslainaohjelman muutokset	-13,0	-31,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-60,2	-7,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot	30,0	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-7,9
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA (C)	-43,2	-46,4
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C) LISÄYS+/VÄHENNYS-	-15,8	18,2
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	91,1	76,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	1,0	-3,3
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	76,3	91,1
RAHAVARAT		
Käteinen raha ja pankkitilit	73,9	90,6
Muut rahavarat	2,4	0,5
Rahavarat yhteensä	76,3	91,1

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

milj. EUR	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Suojaus- rahasto	Muunto- erot	Omat osakkeet	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	60,5	0,0	-3,2	-1,2	-0,1	112,8	168,8	168,8
Laaja tulos								
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-18,1	-18,1	-18,1
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuina)								
Rahavirran suojaukset	-	-	1,7	-	-	-	1,7	1,7
Muuntoerot	-	-	-	-8,9	-	1,5	-7,4	-7,4
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	-	-	-1,2	-1,2	-1,2
Muut muutokset	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	1,7	-8,9	-	-17,7	-24,9	-24,9
Oma pääoma 31.12.2014	60,5	0,0	-1,5	-10,1	-0,1	95,1	143,9	143,9
Oma pääoma 1.1.2015	60,5	0,0	-1,5	-10,1	-0,1	95,1	143,9	143,9
Laaja tulos								
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	21,0	21,0	21,0
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuina)								
Rahavirran suojaukset	-	-	-0,0	-	-	-	-0,0	-0,0
Muuntoerot	-	-	-	0,5	-	1,0	1,5	1,5
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	-	-	4,6	4,6	4,6
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-0,0	-0,0	-0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	-0,0	0,5	-	26,6	27,1	27,1
Oma pääoma 31.12.2015	60,5	0,0	-1,6	-9,6	-0,1	121,7	171,0	171,0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Altia Oyj on Pohjoismaissa, Virossa, Latviassa ja Ranskassa toimiva kansainvälinen alkoholijuomien palveluyritys, joka valmistaa, markkinoi, myy ja jakelee sekä omia että päämiest tuotteita. Yritys tislaa kotimaisesta ohrasta viljaviiniä juomiensa pohjaksi. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja Virossa sekä konjakin kypsytyks ja valmistus Ranskassa. Altialla on laadukkaita omia sekä kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisäksi yhtiö edustaa kansainvälisiä tuotemerkkejä eri puolilta maailmaa.

Asiakkaita ovat alkoholin vähittäismyyntimonopolit, alkoholijuomia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavarakaupat, matkustajamyynti ja vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat. Yrityksen omistaa Suomen valtio.

Altia Oyj on Altia-konsernin emoyritys, jonka kotipaikka on Helsinki. Emoyrityksen rekisteröity osoite on Porkkalankatu 22, 00101 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.altiacorporation.com tai konsernihallinnosta osoitteesta: Porkkalankatu 22, 00101 Helsinki.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.3.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS -säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottua. Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina (vuosikertomus miljoonina euroina). Luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä yhteissummasta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja/pyöristämättömiä lukuja. Tilinpäätöksessä 0,0 milj. euroa tarkoittaa, että luku on itseisarvoltaan alle 50 000 euroa. Jos luku on 0 euroa, se esitetään viivana.

Altia on noudattanut 2015 vuoden alusta seuraavia uusia ja muutettuja IFRS-standardeja ja tulkintoja:

- Muutokset IAS 19:ään Työsuhde-etuudet - Defined Benefit Plans: Employee Contributions (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on selvennetty kirjanpitokäsittelyä, kun etuuspohjaisessa järjestelyssä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn.
- IFRS-standardien vuosittaiset parannukset, muutuskokoelmat 2011-2013 sekä 2010-2012 (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011-2013) ja seitsemää (2010-2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyritys Altia Oyj:n sekä ne tytäryritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä mahdollisia hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määrittellään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan tytäryrityksessä ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion ja laajan tuloksen jakaantuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränään konsernin omassa pääomassa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaihteittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan mahdollinen jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernilla ei ole ollut määräysvallattomien omistajien osuuksia raportointikauden tai vertailukauden päättymishetkellä. Ennen

1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

OSAKKUUS- JA YHTEISJÄRJESTELYT

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Altialla on osakkuusyritys, Palpa Lasi Oy, josta konserni omistaa 25,5 %.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Altialla on yhteisyrityksenä käsiteltävä osuus Roal Oy:ssä, josta konserni omistaa 50 %, jossa konsernilla on oikeuksia yhtiön nettovarallisuuteen sopimukseen perustuen.

Osakkuus- ja yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmä on menetelmä, jonka mukaan sijoitus kirjataan alun perin hankintamenoon ja tämän jälkeen sitä oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen kohteen nettovarallisuudessa tapahtuneella muutoksella, sijoittajayrityksen omistusosuuden mukaisesti. Sijoittajayritys kirjaa tulosvaikutteisesti osuutensa sijoituskohteen voitosta tai tappiosta.

Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuus- ja yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus kyseisten yhtiöiden muihin laajaan tuloksen eriin kirjatuihin muutoksiin on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nollarvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yrityksen velvoitteiden täyttämiseen.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

IFRS 8 Toimintasegmentit -standardi ei edellytä listaamattomia yhtiöitä raportoimaan segmenttejä. Altia Oyj:n hallitus päätti vuoden 2014 lopussa, että yhtiö ei esitä toimintasegmenttejä koskevia tietoja.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin pankkipäivittäin julkaisemia keskikursseja. Raportointikauden päättymispäivänä taseessa olevat ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän keskikursseja käyttäen. Muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot käsitellään tulosvaikutteisesti. Ostoihin ja myynteihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten muualla kuin euroalueella toimivien konserniyritysten laajojen tuloslaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin kuukauden lopun kurssien keskikursseja ja taseet käyttäen raportointikauden päättymispäivän keskikursseja. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta omassa pääomassa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja se sisältyy omassa pääomassa erään Muuntoerot. Sen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisille tytäryrityksille annettujen valuuttamääräisten, osaksi nettoinvestointia luettavien lainojen muuntamisesta syntyvät kurssierot, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omassa pääomassa muuntoeroihin.

Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränä omassa pääomassa. Hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoihin ja velkoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisu käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina, jotka muunnetaan

euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurseja käyttäen. Mikäli näistä ulkomaisista yksiköistä luovutaan kokonaan tai osittain, niistä aiheutuneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

LIKEARVO

Tytäryrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa yhteenlaskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Ennen vuotta 2010 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo on määritetty tuoloin voimassa olleiden IFRS-standardien mukaisesti. Liikearvot on merkitty taseeseen hankintameno kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Testausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän niistä liiketoimintojen yhdistämisistä, joista liikearvot syntyivät. Osakkuus- ja yhteisyritysten osalta liikearvot sisältyvät kyseisten sijoitusten kirjanpitoarvoihin.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintameno vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi kyseisten hyödykkeiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat

Asiakassuhteet	12 vuotta
Toimittajasuhteet	10 vuotta
Atk-ohjelmistot	3 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5 - 15 vuotta

Poistojen kirjaaminen aineettomasta hyödykkeestä lopetetaan, kun kyseinen hyödyke on poistettu käytöstä tai se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Konsernilla ei ole sellaisia uusien tuotteiden ja prosessien kehittämistoimintaan liittyviä projekteja, joiden tulokset täyttäisivät IAS 38 Aineetomat hyödykkeet -standardin aktivointia koskevat yksilöitävyysedellytykset tai muut kriteerit.

Päästöoikeuksien kirjanpitokäsittelyä on kuvattu jäljempänä kohdassa Julkiset avustukset ja tuet.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää alun perin arvioitun suoritustason. Kaikki muut menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaisesta taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan.

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintameno mallin mukaisesti hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Käypä arvo määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasa-poistot niiden arvioituna taloudellisena vaikutusajana.

Arvioitua taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Kuljetuskalusto	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta

Arvioitua taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan jokaisena tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5:n mukaisesti.

Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistetut tuotteet arvostetaan standardihinnalla, poikkeuksena konjakki-tuotteet, jotka arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenoon.

Raaka-aineet, tavarat ja tarvikkeet arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Puolivalmisteet arvostetaan painotetulla keskihinnalla, poikkeuksena Eestin puolivalmisteet, jotka arvostetaan standardihinnalla. Uudelleen pakatut valmiit tuotteet arvostetaan standardihintaan tuotantovarastossa.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista ja valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määritetty normaalin toiminta-asteen mukaisesti.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioitua tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioitua myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Rahoitusvarojen luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Kaikki rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarat kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintameno, joka vastaa niiden käypää arvoa hankintahetkellä. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Taseesta poiskirjaaminen tapahtuu silloin, kun konsernilla ei enää ole sopimuserusteista oikeutta rahavirtoihin tai se on siirtänyt rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvät olennaiset riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin tase-eriin silloin, kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka kirjataan aina taseen lyhytaikaisiin eriin.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Ryhmään kuuluvat rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa tai jotka Altia-konserni on muuten määritellyt käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Ryhmään luokitellaan johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ne on tehty suojaustarkoituksessa. Ryhmän erät kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta määritetty raportointikauden päättymispäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät silloin kun ne liittyvät rahoituserien suojaukseen. Kun johdannaiset liittyvät kaupallisten erien (valuuttamääräisten ostojen ja myyntien) suojaukseen, realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti liikevoiton yläpuolelle.

LAINAT JA MUUT SAAMISET

Lainat ja muut saamiset ovat syntyneet luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisensä mukaisesti. Altiassa pitkäaikaisiin saamisiin kuuluvat yli vuoden kuluttua erääntyvät lainasaamiset sekä muut saamiset. Lyhytaikaisiin tase-eriin sisältyvät myyntisaamiset ja rahavarat esitetään lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa. Saamisen arvostuseruste on jaksotettu hankintameno, kun

instrumenttiin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä instrumentteja noteerata rahoitusmarkkinoilla. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten saamisen kurssierot esitetään rahoituserissä Lainat ja muut saamiset -ryhmän kurssieroissa.

Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan Muihin rahoituskuluihin.

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon ja esitetään arvonalentumisilla vähennytyinä. Epävarmojen saamisen määrän ja arvonalentumistarpeen arviointi perustuu objektiiviseen näyttöön yksittäisten erien todennäköisestä riskistä. Tällaisiksi arvonalentumisiin johtaviksi näytoiksi voidaan lukea velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien merkittävä ja jatkuva laiminlyönti. Arvonalentuminen kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytäviksi olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti nimetty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitkäajan 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Konsernin pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin luokitellaan noteeraamattomat osakkeet.

Tähän ryhmään sisältyvät rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja. Altia konsernin myytävissä olevat rahoitusvarat ovat noteeraamattomia osakkeita, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, jolloin ne arvostetaan hankintameno tai sitä alemman todennäköiseen arvoon. Näiden kirjanpitoarvot vastaavat raportointihetkellä käypää arvoa. Konserni arvioi jokaisena raportointipäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä olevan omaisuuserän arvo on alentunut. Sellaiset omaisuuserien arvonalentumistappiot, joista on objektiivista näyttöä, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää esimerkiksi instrumentin merkittävää tai pitkäaikaista arvon alentumista alle sen hankintamenon.

RAHAVARAT

Rahavarat sisältävät käteisen rahan, pankkitileillä olevat rahat sekä erittäin likvidit sijoitukset, joiden maturiteetti hankintahetkellä on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Käytetyt konsernitalilimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja jaksotettuun hankintamenoarvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat arvostetaan alun perin käypään arvoon, ja merkitään kirjanpitoon transaktiokuluilla vähennettynä paitsi kun on kyseessä erä, joka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka kirjataan aina taseen lyhytaikaisiin eriin. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ne on tehty suojaustarkoituksessa. Ryhmän rahoitusvelat arvostetaan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT RAHOITUSVELAT

Tähän ryhmään kuuluvat konsernin ulkoiset rahoituslaitoslainat, yritystodistuslainat sekä ostovelat. Nämä rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoarvostukseen käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Kun lainoja maksetaan pois tai jälleenrahoitetaan, jaksottamattomat järjestelypalkkiot kirjataan rahoituskuluihin.

Valuuttamääräisten rahalaitoslainojen kurssierot esitetään rahoituseriissä. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten velkojen kurssierot esitetään rahoituseriissä jaksotettuun hankintamenoarvostettuihin rahoitusvelaryhmän kurssieroissa.

Lisäksi Altialla on valmiusluottolimiitti, jonka järjestelypalkkio jaksotetaan lineaarisesti muihin rahoituskuluihin limitin voimassaoloajalle.

JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaiset luetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin silloin, kun niihin ei sovelleta IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa. Nämä johdannaiset merkitään taseeseen kaupantekopäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin raportointikauden päättymispäivänä käypään arvoon.

KUN SUOJAUSLASKENTAA EI SOVELLETA

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä tavalla. Altiassa johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti liikevoiton yläpuolelle silloin, kun johdannainen liittyy kaupallisten virtojen (ostojen ja myyntien) suojaukseen, eikä suojauslaskentaa sovelleta. Muiden johdannaisten käypien arvojen muutokset, silloin kun suojauslaskentaa ei sovelleta, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

KUN SUOJAUSLASKENTAA SOVELLETAAN

Altiassa sovelletaan rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan korko-, valuutta- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyviltä rahavirtojen vaihteluilta. Suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käyvän arvon muutokset kumoavat kokonaisuudessaan tai osittain suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon tai rahavirtojen tulosvaikutteiset muutokset ajanjaksolla, jolle suojaus on määritetty. Altia dokumentoi suojausjärjestelyn alussa

kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan etu- ja jälkikäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin toteutuneet tulokset kumoavat suojattavan erän rahavirtojen muutokset 80 - 125 prosenttisesti. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten arvonmuutosten tulosvaikutus esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. Rahavirtojen suojaukseen liittyvät johdannaissopimusten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Suojauksen tehon osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteiseksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Termiinien korkoeron sekä optioiden aika-arvon muutos kirjataan kuitenkin aina tulosvaikutteisesti. Niihin ei siis sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ko. johdannainen olisi suojauslaskennan piirissä. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liikevoiton yläpuolelle sähköostoihin.

KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Korkojohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimukseen liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Hyödykejohdannaisten arvonmäärityksessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatuja käypiä arvoja.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan esittämistä varten kolmeen tasoon käypien

arvojen hierarkiassa. Hierarkiatasot kuvastavat käypiä arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käypää arvoa määritettäessä käytetyt syöttötiedot perustuvat joko noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat havainnoitavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti rahavirtojen diskonttaukseen. Tasolle kolme luokiteltujen omaisuuserien ja velkojen käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu kaikkien merkittävien muuttujien osalta havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa. Raportoitava käyvän arvon taso perustuu siihen alimman tason syöttötietoon, joka on merkittävä käyvän arvon määrittämisessä.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja veloitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelystä on laadittu yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin se vaikuttaa.

JULKISET AVUSTUKSET JA TUET

Julkiselta taholta, esimerkiksi valtiolta saadut avustukset, kirjataan tulosvaikutteisesti niillä tilikausilla, joilla ne tulevat kirjatuihin niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvosta. Poistot tällaisesta käyttöomaisuudesta kirjataan saadulla julkisella avustuksella oikaistusta kirjanpitoarvosta.

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökau-passa, jossa sille on myönnetty tietty määrä hiilidioksidi-

päästöoikeuksia tietyllä ajanjaksolle vastikkeetta. Altia Oyj esittää vastikkeetta saadut hiilidioksidipäästöoikeudet käyttäen ns. nettoperiaatetta, jonka mukaan konserni ei kirjaa taseeseen myönnettyjä päästöoikeuksia eikä veloitetta luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Konserni ei myöskään kirjaa tulosvaikutteisesti tuottoa tai kulua päästöoikeuksista, mikäli myönnetyt päästöoikeudet riittävät kattamaan veloitteen luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Mikäli toteutuneet päästöt ylittävät myönnetyt päästöoikeudet, kirjataan ylimenevistä päästöistä syntynyt velvoite raportointikauden päätymispäivän käypään arvoon velaksi taseeseen. Mikäli toteutuneet päästöt alittavat myönnetyt päästöoikeudet, ilmoitetaan erotus liitetietona taseen ulkopuolisena varallisuutena käypään arvoon arvostettuna.

AIINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättämispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä kesken-eräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Liikearvo on kohdistettu niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisistä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kertyviä vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Altia-konsernissa kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoihin perustuen.

Arvonalentumistappio perutaan, jos omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä olevan

rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut positiivinen muutos. Arvonalentumistappiota ei peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalennustappiota ei peruta missään tilanteessa.

VUOKRASOPIMUKSET

Ne aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa Altialle on siirtynyt olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen aineellisiin hyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vastaavat vuokraveloitteet, rahoituskustannuksella vähennettyinä, sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä kirjataan poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on alempi.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muista vuokrasopimuksista suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

ELÄKEJÄRJESTELYT

Konserniyhtiöillä on eri maissa eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina vakuutusyhtiöille. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vel-

voitteet lasketaan ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen kustakin järjestelystä erikseen. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien henkilöiden palvelusajalle auktorisoidun vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velka tai saaminen, joka muodostuu eläkelvelvoitteen nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon erotuksena. Eläkelvelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa, joiden maturiteetti vastaa laskettavan eläkevas- tuun maturiteettia.

Kauden työsuorituksen perustuva meno (eläkemeno) ja etuuspohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti. Eläkemeno esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuvissa kuluissa ja nettokorko rahoituserissä. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tulok- sen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuorituksen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempaan seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun yhteisö kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

TULOVEROT

Konsernin tulosvaikutteisesti kirjattu verokulu muo- dostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mahdollisista aikaisempien tilikausien verois- ta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin konserniin kuuluvan yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaisesti.

Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulos- vaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tulok- sen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin. Konsernin osuus osakkuus- ja yhteis- yritysten tuloksesta esitetään laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pää- sääntöisesti kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvo- jen välillä. Merkittävimmät väliaikaiset erät syntyvät aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vahvistetuis- ta verotuksellisista tappioista ja varauksista. Laskennal- linen verosaaminen kirjataan enintään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen täysimääräisinä. Laskennalliset verot kirjataan käyttä- en raportointikauden päättymispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu.

MYNNIN TULOUTUSPERIAATTEET

Tuotot tuotteiden myynnistä kirjataan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyi- hin tavaroihin. Yleensä tämä tapahtuu tavarantoimitus- hetkellä sovitun toimituslausekkeen mukaisesti.

LIIKEVOITTO

Konsernin liikevoitto määritellään seuraavasti: liike- voitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihi- toon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palveluostot oikaistuna valmiiden ja kes- keneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, ja vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot, arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikainen omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryh- mä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pää- asiallisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön

sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelu edellyttää, että seuraavat edellytykset täyttyvät: myynti on erittäin todennäköinen, omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvotetaan pääasiallisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi, ja poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään laajassa tuloslaskelmassa.

Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettujen erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettujen erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Konsernilla ei ollut kyseisiä eräraportointikauden tai vertailukauden päättämishetkellä.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA NÄIHIN ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolemassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Merkittävin osa-alue, jossa johto on käyttänyt harkintaa, liittyy arvonalentumistestauksiin, sillä laskelmien laatiminen edellyttää tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja niihin liittyvät oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättämispäivänä ja ne perustuvat aikaisempiin kokemuksiin ja muihin tekijöihin, joiden arvioidaan edustavan parasta näkemystä sellaisten varojen ja velkojen arvostamisesta. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista. Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointi-

kauden päättämispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olemassa olevien seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määriteltä käyttäoarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä. Lisätietoja kerrytettävissä olevien rahamäärien herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 11 Aineettomat hyödykkeet.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Etuus pohjaisen eläkevelvoitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen arvostaminen perustuu johdon tekemiin vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Näitä ovat mm. velvoitteen nykyarvon laskennassa käytettävä diskontauskorko, tuleva palkkataso ja eläketaso, järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto sekä järjestelyssä mukana olevan henkilöstön vaihtuvuus. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset sekä oletusten ja toteutumien väliset erot aiheuttavat vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita. Lisätietoja on annettu liitetietojen kohdassa 24 Eläkevelvoitteet.

LASKENNALLISET VEROT

Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksessa vahvistetuista tappioista sekä väliaikaisista eroista taseerien kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain, jos tulevaisuudessa arvioidaan kertyvän riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero tai vahvistettu tappio voidaan hyödyntää. Kirjattavien laskennallisten verosaamisten määrät perustuvat johdon laatimiin tulevaisuuden verotettavaa tuloa koskeviin ennusteisiin. Verolainsäädännön muutokset voivat myös vaikuttaa johdon tekemiin arvioihin. Lisätietoja on annettu liitetietojen kohdassa 17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT KERTALUONTEISET ERÄT

Kertaluonteisina erinä esitetään merkittävät uudelleenjärjestelykulut ja arvonalentumistappiot sekä niiden peruutukset, liike-toimintojen myynteihin ja hankintoihin liittyvät merkittävät voitot ja tappiot sekä aineellisten hyödykkeiden myynteihin liittyvät merkittävät voitot tai tappiot.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Altia ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2015.

- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määrittäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia.
- Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet - Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla selvennetään IAS 16:ta ja IAS 38:aa. Tuotto-perusteisia poistomenetelmiä ei voida soveltaa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja vain harvoin aineettomiin hyödykkeisiin. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28: Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin - Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset koskevat IFRS 10:n sekä IAS 28 vaatimusten välistä ristiriitaa, joka liittyy sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen

välisiin omaisuuserien myynteihin tai luovutuksiin. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.

- Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt - Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutoskokoelma 2012–2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- IFRS 15 Myyntituotot asiakkassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Standardimuutoksen arvioidaan vaikuttavan lähinnä rahoitusinstrumenteista annettavien liitetietojen laajenemisena.

Muilla tiedossa olevilla IFRS-standardien tai IFRIC-tulkintojen muutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

1. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. EUR	2015	2014
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	1,0	0,6
Osakkeiden myyntivoitto	1,7	-
Vuokratuotot	0,7	0,8
Tuotot energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä	3,4	3,6
Muut tuottoerät	3,2	3,0
Yhteensä	10,0	8,0

2. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

milj. EUR	2015	2014
Palkat	42,7	50,9
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	6,0	7,2
Etuuspohjaiset järjestelyt	0,4	-0,0
Muut henkilösivukulut	5,6	7,2
Yhteensä	54,7	65,2

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana

Työntekijät	360	405
Toimihenkilöt	519	582
Yhteensä	879	987

Lisätietoja konsernin eläkejärjestelyistä on esitetty liitetiedossa 24 Pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 28 Lähipiiritapahtumat.

3. Poistot ja arvonalentumiset

milj. EUR	2015	2014
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5,4	8,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,2	0,2
Yhteensä	5,6	8,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	3,0	2,8
Koneet ja kalusto	5,2	5,5
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	0,5	0,6
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0
Yhteensä	8,8	8,9

Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin:

Liikearvo	-	23,2
Aineettomat oikeudet	-	8,2
Arvonalentumiset yhteensä	-	31,4

Vertailukauden arvonalennukset liittyivät noin 10 vuoden takaiseen yrityshankintaan päämiesliiketoiminnassa lähinnä Norjassa sekä tuotemerkkien alaskirjauksiin.

4. Liiketoiminnan muut kulut

milj. EUR	2015	2014
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	0,5	0,2
Vuokratulot	7,0	7,9
Markkinointikulut	16,5	16,5
Matkustus- ja edustuskulut	3,2	3,8
Ostopalvelut	7,8	8,0
Huolto- ja ylläpitokulut	8,2	9,0
Autot ja kuljetuspalvelut	0,9	1,3
Energiakulut	10,3	10,5
ICT-kulut	4,7	4,4
Myyntiin liittyvät muuttuvat kulut	11,9	13,3
Muut kuluerät	8,2	9,4
Yhteensä	79,1	84,1
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,4
Veroneuvonta	0,2	0,1
Muut palkkiot	0,0	0,1
Yhteensä	0,4	0,6

5. Tutkimus- ja tuotekehitystoimintakulut

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja tuotekehitystoimintakuluja 3,4 miljoonaa euroa (4,1 miljoonaa euroa vuonna 2014).

6. Kertaluonteiset erät

milj. EUR	2015	2014
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erää	23,6	17,9
Uudelleenjärjestelykulut	-1,0	-5,5
Arvon alentumistappiot	-	-31,4
Omaisuserien myynnit	2,7	0,5
Kertaluonteiset erät yhteensä	1,7	-36,4
Liikevoitto (-tappio)	25,3	-18,6

7. Rahoitustuotot

milj. EUR	2015	2014
Korkotuotot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,1	0,2
Lainat ja muut saamiset	0,1	0,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	0,0	0,2
Korkotuotot yhteensä	0,3	0,8
Valuuttakurssivoitot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,1	2,3
Lainat ja muut saamiset	0,3	1,0
Valuuttakurssivoitot yhteensä	0,4	3,3
Osinkotuotot		
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,1	0,0
Osinkotuotot yhteensä	0,1	0,0
Rahoitustuotot yhteensä	0,8	4,2

Liikevoiton yläpuolelle on kirjattu valuuttakurssieroja reskontrista yhteensä 0,0 miljoonaa euroa (-0,6 miljoonaa euroa) sekä valuuttajohdannaisista 0,7 miljoonaa euroa (0,9 miljoonaa euroa).

8. Rahoituskulut

milj. EUR	2015	2014
Korkokulut		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	0,1	0,2
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut velat	1,6	2,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	0,7	1,9
Muut korkokulut, eläkevastuu	0,5	0,9
Korkokulut yhteensä	2,8	5,1
Valuuttakurssitappiot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,1	1,7
Lainat ja muut saamiset	0,2	0,7
Valuuttakurssitappiot yhteensä	0,2	2,5
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut, muut	0,7	2,1
Tehoton osuus suojauslaskennan alaisista hyödykejohdannaisista	0,2	0,1
Muut hyödykejohdannaiset	-0,3	-0,4
Muut rahoituskulut yhteensä	0,6	1,8
Rahoituskulut yhteensä	3,6	9,3

Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista kauden aikana kuluksi kirjattuja korkokuluja 0,1 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa vuonna 2014).

9. Tuloverot

milj. EUR	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	3,3	1,8
Edellisten tilikausien verot	0,4	0,2
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	1,5	-4,3
Verokantojen muutoksen vaikutus	-0,0	0,0
Yhteensä	5,2	-2,3

Tuloslaskelman verokulun ja Altia-konsernin kotimaan verokannalla (20 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2015	2014
Tulos ennen veroja	26,3	-20,4
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	5,3	-4,1
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	-0,0	-2,3
Verovapaat tuotot	-0,0	-0,2
Verotuksessa vähennyskeltottomat kulut	0,2	0,3
Liikearvon arvonalentumiset	-	6,1
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-0,0	-0,0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,4	0,2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	-0,8	-0,6
Verokantojen muutosten vaikutus	-0,0	0,0
Voitonjaosta maksetut verot	-	0,2
Tilikauden tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	0,5	0,1
Kirjatut laskennalliset verot aiemmin kirjaamattomista tappioista ja väliaikaisista eroista	-0,3	-1,9
Verokulu tuloslaskelmassa	5,2	-2,3

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 2015

milj. EUR	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-0,0	0,0	-0,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuihin muista laajan tuloksen eristä	-0,1	-	-0,1
Muuntoerot	1,5	-	1,5
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	5,8	-1,2	4,6
Muut muutokset	0,0	-	0,0
Yhteensä	7,3	-1,2	6,1

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 2014

milj. EUR	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	2,1	-0,4	1,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuihin muista laajan tuloksen eristä	0,0	-	0,0
Muuntoerot	-7,4	-	-7,4
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-1,4	0,3	-1,2
Muut muutokset	0,1	-	0,1
Yhteensä	-6,6	-0,1	-6,8

10. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

	2015	2014
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden tulos, miljoonaa euroa	21,0	-18,1
Osakkeiden painotettu keskiarvo (1000 kpl)	35 985	35 985
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,58	-0,50

11. Aineettomat hyödykkeet

milj. EUR	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	137,8	11,0	1,5	150,5	300,8
Lisäykset	0,1	0,0	1,2	-	1,2
Vähennykset	-0,0	-	-	-	-0,0
Kurssierot	0,6	-0,0	-	-6,3	-5,7
Siirrot erien välillä	1,7	0,0	-1,8	-	-0,1
Hankintameno 31.12.2015	140,2	11,1	0,9	144,2	296,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-95,4	-10,2	-	-67,2	-172,8
Poistot	-5,4	-0,2	-	-	-5,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-	-	-	0,0
Kurssierot	-0,2	0,0	-	7,4	7,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-101,0	-10,4	-	-59,8	-171,2
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	42,4	0,9	1,5	83,3	128,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	39,1	0,7	0,9	84,4	125,0
Hankintameno 1.1.2014	142,7	11,0	1,0	156,4	311,2
Lisäykset	0,1	-	1,2	-	1,4
Tytäryritysten hankinta	-	-	-	2,0	2,0
Vähennykset	-0,3	-0,1	-	-	-0,3
Kurssierot	-5,5	-0,0	-0,0	-7,9	-13,4
Siirrot erien välillä	0,7	0,1	-0,8	-	0,0
Hankintameno 31.12.2014	137,8	11,0	1,5	150,5	300,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-83,2	-10,0	-	-49,0	-142,1
Poistot	-8,2	-0,2	-	-	-8,5
Arvonalentumiset	-8,1	-	-	-23,2	-31,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,1	0,1	-	-	0,1
Kurssierot	4,0	0,0	-	5,0	9,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-95,4	-10,2	-	-67,2	-172,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	59,5	1,0	1,0	107,4	169,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	42,4	0,9	1,5	83,3	128,0

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konsernin liikearvo on arvonalentumistestausta varten kohdistettu rahavirtaa kerryttävälle yksiköille. Liikearvojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli tilikauden lopussa 84,4 (83,3) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistetulle liikearvolle suoritetaan vuosittain tai milloin on aihetta olettaa, että kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, arvonalentumistestaus, jossa niiden kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Vuosittainen arvonalentumistestaus suoritettiin 31.10.2015. Yhtiöllä ei ollut testausajankohtana muita rajattoman vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo.

Arvonalentumistestaus ei osoittanut tarvetta arvonalentumiskirjauksille. Vertailukaudella arvonalentumistappioita kirjattiin 23,2 miljoonaa euroa.

Markkinakohtaiset WACC-arviot on päivitetty 31.10.2015 tapahtunutta testausta varten perustuen markkinakohtaisiin referensseihin. Johto arvioi muuten kuin WACC:n kehitystä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta. Ennustejaksona on käytetty viittä vuotta, jonka jälkeiset rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoitua rahavirrat tasaisen markkinakohtaisen kasvuvarvion avulla. Ennakoitujen rahavirtojen diskonttauksessa käytetyt keskimääräiset painotetut pääomakustannukset olivat Suomessa 6,1 % (5,2 %), Norjassa 6,0 % (5,0 %), Ruotsissa 6,4 % (5,1 %),

Tanskassa 5,9 % (5,1 %), Eestissä 7,5 % (6,8 %), Latviasa 8,1 % (7,3 %) ja Ranskassa 6,1 % (5,2 %). WACC on maakohtainen.

Rahavirtaennusteet perustuvat viimeisimpään suunnitelmaan, ulottuen vuoteen 2020. Tätä pidemmän aikavälin ennakoitua rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla rahavirrat 1,0 %:n vuosittaista kasvuarviota käyttäen. Johdon näkemyksen mukaan nämä kasvuarviot kuvastavat liiketoiminnan kehitystä ennusteiden mukaisella pitkällä aikavälillä.

Arvonalentumistestauksen herkkyyssanalyysit

Mikäli Markets Finland -kassavirtaa kerryttävän yksikön liikevoittoprosentti laskisi 13,3 %-yksikköä päätearvossa ja WACC kasvaisi 8,9 %-yksikköä, tämä aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

Mikäli Markets Sweden -kassavirtaa kerryttävän yksikön liikevoittoprosentti laskisi 7,2 %-yksikköä päätearvossa ja WACC kasvaisi 4,0 %-yksikköä, tämä aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

Mikäli Other Markets -kassavirtaa kerryttävän yksikön liikevoittoprosentti laskisi 2,0 %-yksikköä päätearvossa ja WACC kasvaisi 1,5 %-yksikköä, tämä aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	4,8	110,8	156,2	0,8	13,9	286,4
Lisäykset	-	0,7	1,2	0,0	8,3	10,1
Vähennykset	-0,0	-0,4	-14,2	-	-	-14,7
Kurssierot	-0,0	-0,0	0,0	0,0	-	-0,0
Siirrot erien välillä	-	5,4	13,8	0,0	-19,1	0,1
Hankintameno 31.12.2015	4,8	116,4	156,9	0,8	3,0	281,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-1,8	-80,5	-130,2	-0,1	-	-212,6
Poistot	-	-3,0	-5,7	-0,0	-	-8,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,4	13,7	-	-	14,1
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-1,8	-83,2	-122,2	-0,1	-	-207,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	3,0	30,2	26,0	0,6	13,9	73,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	3,0	33,2	34,7	0,7	3,0	74,6
Hankintameno 1.1.2014	4,2	108,4	155,4	0,6	9,3	278,0
Lisäykset	0,0	0,2	1,6	-	11,2	13,0
Vähennykset	0,0	-0,5	-3,9	-	-	-4,3
Kurssierot	0,0	-0,0	-0,4	0,0	-	-0,4
Siirrot erien välillä	0,5	2,6	3,4	0,1	-6,6	-0,0
Hankintameno 31.12.2014	4,7	110,8	156,2	0,8	13,9	286,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-1,8	-78,1	-127,8	-0,1	-	-207,7
Poistot	-	-2,8	-6,1	-0,0	-	-8,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,3	3,4	-	-	3,8
Kurssierot	-0,0	-0,0	0,2	-	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-1,8	-80,5	-130,2	-0,1	-	-212,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	2,5	30,3	27,7	0,5	9,3	70,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	3,0	30,2	26,0	0,6	13,9	73,8

Keskeneräisiin investointeihin liittyviä sitoumuksia oli vertailuvuoden 2014 lopussa 2,3 miljoonaa euroa.

Rahoitusleasingjärjestelyt:

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

milj. EUR	2015	2014
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 31.12.	7,3	7,2
Kertyneet poistot 31.12.	-5,8	-5,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,5	1,8

Fortum Lämpö Oy on rakentanut kustannuksellaan höyrykeskuksen Altian tehdasalueelle Rajamäelle. Sopimusehtojen mukaan Altialla on velvollisuus ostaa Fortumin omistama höyrykeskus itselleen sopimuskauden päättyessä 31.12.2017 tai sopimuksen purkautuessa. Altia maksaa höyrykeskusta Fortumille vuosittain 15 vuoden ajan energiamaksujen muodossa, minkä jälkeen omistus siirtyy Altialle. Omaisuuden taloudellinen pitoaika on 15 vuotta.

Rakennusaikaiset korot:

Vuonna 2013 aloitetun ja vuonna 2015 käyttöönotetun tehdaskiinteistön rakentamisesta syntyneitä vieraan pääoman menoja on tilikaudella 2015 aktivoitu rakennuksen hankintameno 0,0 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2014).

13. Sijoituskiinteistöt

milj. EUR	2015	2014
Hankintameno 1.1.	0,0	-
Lisäykset	-	0,0
Tilikauden lopussa	0,0	0,0
Käypä arvo	2,8	2,8

Altia soveltaa sijoituskiinteistöjen käsittelyyn hankintamenomallia.

14. Osakkuus- ja yhteisyritykset

Konsernilla on 50 %:n omistusosuus yhteisyrityksessä, Roal Oy:ssä (kotipaikka Suomi), joka harjoittaa entsyymiliiketoimintaa. Yhteisyrityksen toinen omistaja on ABF Overseas Ltd. Konsernilla on 25,53 %:n omistusosuus Palpa Lasi Oy:stä (kotipaikka Suomi), joka harjoittaa lasisten juomapakkausten kierrätys- ja uusiokäyttötoimintaa. Molemmat yhtiöt on yhdistelty konserni-tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä:

milj. EUR	2015	2014
Tilikauden alussa	12,1	9,5
Osuus tilikauden tuloksesta	3,8	3,2
Saadut osingot	-0,9	-0,7
Muut muutokset	-0,1	0,0
Tilikauden lopussa	14,9	12,1

Osakkuus- ja yhteisyritysten taloudellinen yhteenveto:

milj. EUR	2015	2014
Varat	72,5	54,0
Velat	46,3	33,1
Nettovarat	26,2	20,9
Liikevaihto	73,4	70,0
Tilikauden voitto	7,3	5,8

15. Myytävissä olevat sijoitukset

milj. EUR	2015	2014
Noteeraamattomat osakkeet	0,8	0,8

16. Muut saamiset (pitkäaikaiset)

milj. EUR	2015	2014
Pääomalainasaaminen	0,5	0,6

17. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

milj. EUR					
	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2015

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana:

Laskennalliset verosaamiset:

Verotukselliset tappiot	1,9	-0,7	-	-0,0	1,1
Käyttöomaisuus	4,7	-0,5	-	-0,0	4,2
Eläke-etuudet	5,6	0,0	-1,2	-0,0	4,4
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0	-	-0,0	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,4	-	-0,0	-	0,4
Muut väliaikaiset erot	1,2	-0,6	-	0,0	0,5
Yhteensä	13,9	-1,9	-1,2	-0,0	10,7

Laskennalliset verovelat:

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	3,3	1,2	-	-0,0	4,5
Suojausrahastoon kirjatut	0,1	-	-0,1	-0,0	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	5,7	-0,6	-	0,1	5,2
Muut väliaikaiset erot	14,2	-0,9	-	0,1	13,5
Yhteensä	23,3	-0,3	-0,1	0,2	23,2

milj. EUR					
	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2014

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2014 aikana:

Laskennalliset verosaamiset:

Verotukselliset tappiot	0,6	1,3	-	0,0	1,9
Käyttöomaisuus	-	4,7	-	-0,0	4,7
Eläke-etuudet	5,3	0,0	0,3	-0,1	5,6
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,0	0,0	-	-0,0	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,8	-	-0,4	-0,0	0,4
Muut väliaikaiset erot	0,4	0,8	0,0	-0,0	1,2
Yhteensä	7,2	6,9	-0,1	-0,1	13,9

Laskennalliset verovelat:

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	3,7	-0,4	-	0,0	3,3
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	0,1	0,0	0,1
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	8,5	-2,4	-	-0,3	5,7
Muut väliaikaiset erot	9,2	5,4	-	-0,3	14,2
Yhteensä	21,3	2,6	0,1	-0,6	23,3

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska varat voidaan jakaa ilman veroseuraamuksia.

Konsernilla oli 31.12.2015 yhteensä 7,2 miljoonaa euroa tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. 31.12.2014 konsernilla oli 5,7 miljoonaa euroa tappioita, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista.

18. *Vaihto-omaisuus*

milj. EUR	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	54,2	53,8
Keskeneräiset tuotteet	13,7	13,2
Valmiit tuotteet	14,1	15,2
Tavarat	18,9	21,3
Ennakkomaksut	0,3	0,2
Yhteensä	101,2	103,7

Tilikauden aikana konserniyhtiöiden vaihto-omaisuudesta on kirjattu arvonalentumistappioita 2,4 (5,6) miljoonaa euroa.

19. *Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)*

milj. EUR	2015	2014
Myyntisaamiset		
Osakkuus- ja yhteisyritykset	0,2	0,1
Muut myyntisaamiset	53,1	67,5
Siirtosaamiset	2,2	2,4
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	0,5	0,7
Muut saamiset	3,2	4,1
Yhteensä	59,1	74,9

Raportointikauden lopussa myytyjen myyntisaamisten määrä oli 91,4 (101,7) miljoonaa euroa.

Myyntisaamisten ikäjakama

milj. EUR	2015	Arvonalentumis- tappiot	Netto 2015
Erääntymättömät myyntisaamiset	47,6	-	47,6
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	3,7	-	3,7
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,4	-	1,4
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,0	-	0,0
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,6	-1,2	0,5
Yhteensä	54,5	-1,2	53,3

milj. EUR	2014	Arvonalentumis- tappiot	Netto 2014
Erääntymättömät myyntisaamiset	58,8	-	58,8
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	5,3	-	5,3
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2,4	-	2,4
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	-	0,4
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2,6	-1,1	1,5
kohdistamattomat asiakassuoritukset	-0,7	-	-0,7
Yhteensä	68,8	-1,1	67,7

Tilikauden aikana myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,1 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa vuonna 2014).

20. Muut rahoitusvarat

milj. EUR	2015	2014
Vakuustalletukset	0,1	0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat tilikauden lopussa	0,1	0,1

21. Rahavarat

milj. EUR	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit	73,9	90,6
Muut rahavarat	2,4	0,5
Yhteensä	76,3	91,1

22. Oma pääoma

Osakepääoma Osakekanta muodostuu A- ja L-osakesarjoista. Tilikauden 2015 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl ja L-sarjan osakkeita oli 25 003 kpl. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset ääni- ja taloudelliset oikeudet.

Omaan pääomaan sisältyvät rahastot:

Ylikurssirahasto Ylikurssirahasto sisältää ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa osakemerkinnöistä saatujen rahasuoritusten järjestelyn ehtojen mukaan ylikurssirahastoon kirjatun osuuden.

Suojausrahasto Suojausrahasto sisältää rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset tehokkaaksi todettujen suojausten osalta.

Muuntoerot Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten ja kyseisten yhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneiden liikearvojen, varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisujen muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Konsernin muuntoerot 31.12.2015 olivat yhteensä -9,6 miljoonaa euroa (-10,1 miljoonaa euroa vuonna 2014).

23. Korolliset velat

milj. EUR	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Rahalaitoslainat	87,2	64,7
Rahoitusleasingvelat	1,2	1,6
Yhteensä	88,4	66,3
Lyhytaikaiset		
Rahalaitoslainat	7,5	60,2
Yritystodistukset	-	13,0
Rahoitusleasingvelat	0,8	0,8
Yhteensä	8,3	74,0

Korolliset pitkäaikaiset rahalaitoslainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Konsernin korolliset velat erääntyvät seuraavasti:

2015 milj. EUR	2016	2017	2018	2019	2020
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat (nimellisarvo)	7,5	7,5	50,0	-	30,0
Rahoitusleasingvelat	0,7	0,7	0,7	0,1	-
Yhteensä	8,2	8,2	50,7	0,1	30,0

2014 milj. EUR	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat (nimellisarvo)	73,2	7,5	7,5	50,0	-	-
Rahoitusleasingvelat	0,7	0,9	1,0	-	-	-
Yhteensä	73,9	8,4	8,5	50,0	-	-

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

milj. EUR	2015	2014
EUR	88,4	66,3

Konsernin velkojen efektiivisten korkokantojen (p.a.) painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2015	2014
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat, EUR	1,5 %	2,4 %

Konsernin rahoitusleasingvelkojen korkokantojen painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2015	2014
Rahoitusleasingvelat	2,6 %	3,0 %

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

milj. EUR	2015	2014
EUR	8,3	74,0

Konsernin rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat ovat seuraavat:

milj. EUR	2015	2014
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	0,7	0,7
Yli yhden vuoden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	1,6	2,0
Vähimmäisvuokrat yhteensä	2,3	2,7

Vähimmäisvuokrien nykyarvo

Yhden vuoden kuluessa	0,8	0,8
Yli yhden vuoden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	1,2	1,6
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	2,0	2,4

Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-0,2	-0,2
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	2,0	2,4

24. Pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

ELÄKEVELVOITTEET

Työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi konsernilla on eri maissa, joissa se toimii, paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin perustuvia eläkejärjestelyjä. Suomalaisissa yhtiöissä henkilökunnan lakisääteinen eläketurva (TyEL) on järjestetty vakuutusyhtiön kautta, jolloin TyEL on maksupohjainen järjestely. Myös muissa maissa järjestelyt ovat maksupohjaisia ja ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen lainsäädännön ja vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä lisäeläkkeiden osalta Suomessa, Norjassa ja Ranskassa. Suomen etuuspohjaiset eläkejärjestelyt hoidetaan henkivakuutusyhtiön kautta. Etuuspohjaisiksi luokitelluissa järjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä lasketaan palkan, työssäolovuosien ja oletetun eliniän perusteella. Suomen lisäeläkejärjestelyt koskevat pääosin jo alkaneita eläkkeitä ja vapaakirjoja, joiden osalta yhtiön vastuu rajoittuu pääosin eläkkeiden ja vapaakirjojen indeksikorotuksiin. Norjan ja Ranskan eläkejärjestelyt koskevat ainoastaan muutamaa henkilöä, joten vastuiden määrät eivät ole konsernin kannalta olennaisia.

Etuuspohjainen eläkevelka taseessa:

milj. EUR	2015	2014
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	1,4	2,2
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	93,9	111,7
Varojen käypä arvo	-74,0	-87,0
Verojen osuus, Norja	0,2	0,3
Nettomääräinen eläkevelka taseessa	21,6	27,3

Etuuspohjainen eläkekulu tuloslaskelmassa:

milj. EUR	2015	2014
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-0,4	-0,4
Nettokorko	-0,5	-0,9
Verojen vaikutus, Norja	-0,0	-0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	-0,8	-1,2

Muun laajan tuloksen erät:

Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun ja -tuottoon sisältyviä eriä	-9,4	14,4
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (tai tappio)	2,1	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitto (tai tappio)	8,4	-18,6
Kokemusperäiset voitot ja tappiot	4,6	3,4
Indeksikorotusvarauksen muutos	-	-0,6
Verojen vaikutus, Norja	0,1	-0,0
Laaja tulos yhteensä	5,8	-1,4

Eläkevelvoitteen ja varojen käypien arvojen muutokset:

Velvoitteen nykyarvo, milj. EUR	2015	2014
Velvoite tilikauden alussa	114,3	101,5
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,4	0,4
Korkomenot	1,9	3,2
Maksetut etuudet	-5,7	-5,9
Kurssierot	-0,4	-0,5
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-15,1	15,2
Velvoitteen vapautumisen vaikutus	-	-
Verojen vaikutus, Norja	0,2	0,3
Velvoite tilikauden lopussa	95,6	114,3

Järjestelyn varojen käyvät arvot, milj. EUR	2015	2014
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	87,0	75,3
Korkotuotot	1,4	2,4
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	0,5	0,8
Varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää erää	-9,4	14,4
Maksetut etuudet	-5,6	-5,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	74,0	87,0

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei voida esittää, koska varallisuutena käsitellään vakuutusyhtiöihin maksettua karttuneen vastuun osaa. Varallisuus on vakuutusyhtiön vastuulla ja osa niiden koko sijoitusomaisuutta, eikä siitä ole määriteltävissä omaisuusryhmien osuuksia.

Konserni ennakoi maksavansa etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin 0,3 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Nettovelan täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2015	2014
Eläkevelka 1.1.	27,3	26,3
Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	0,8	1,2
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-5,8	0,8
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	-0,5	-0,8
Maksetut etuudet	-0,1	-0,0
Verojen vaikutus, Norja	-0,1	0,0
Kurssierot	-0,1	-0,2
Eläkevelka 31.12.	21,6	27,3

Tärkeimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset:

Suomi		
Diskonttauskorko	2,1 %	1,7 %
Eläkkeiden korotus	1,8 %	2,0 %
Tuleva palkankorotusolettamus	2,8 %	3,3 %
Vakuutusyhtiön hyvitysolettamus	0,0 %	0,0 %
Norja		
Diskonttauskorko	1,5 %	1,5 %
Eläkkeiden korotus	2,0 %	2,0 %
Tuleva palkankorotusolettamus	3,8 %	3,8 %

Velvoitteen painotettu keskimääräinen duraatio on 14,4 vuotta.

Herkkyyksanalyysi, vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen ja varoihin

2015 Oletus	Oletuksen muutos	Velvoitteen muutos, milj. EUR	Varojen muutos, milj. EUR	Velvoitteen muutos, %	Varojen muutos, %
Diskonttokorko	+0,5%	-5,1	-4,2	-5,4 %	-5,8 %
Eläkkeiden nousuvahti	+0,5%	5,6	0,0	6,0 %	0,0 %
Palkkojen nousuvauhti	+0,5%	0,2	0,0	0,3 %	0,0 %
Kuolleisuuden muutos	1 vuosi eliniän odotteessa	3,7	2,5	4,0 %	3,5 %
Vakuutusyhtiön hyvitys	+0,5%	0,0	4,0	0,0 %	5,5 %

2014 Oletus	Oletuksen muutos	Velvoitteen muutos, milj. EUR	Varojen muutos, milj. EUR	Velvoitteen muutos, %	Varojen muutos, %
Diskonttokorko	+0,5%	-6,5	-5,1	-5,7 %	-5,8 %
Eläkkeiden nousuvahti	+0,5%	7,1	0,0	6,3 %	0,0 %
Palkkojen nousuvauhti	+0,5%	0,3	0,0	0,3 %	0,0 %
Kuolleisuuden muutos	1 vuosi eliniän odotteessa	4,6	2,1	4,0 %	2,5 %
Vakuutusyhtiön hyvitys	+0,5%	0,0	4,2	0,0 %	4,9 %

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei konsernissa sisälly merkittäviä riskejä, koska velvoitteet on vakuutettu. Riskinä on lähinnä eläkeindeksin rahoittamiseen liittyvä riski. Eläkeindeksin nousu kasvattaa yhtiön velan määrää.

Diskonttokoron muuttuminen vaikuttaa eläkevelvoitteiden lisäksi myös varoihin, joten riski kohdistuu nettovelkaan.

25. Ostovelat ja muut velat

milj. EUR	2015	2014
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	28,9	26,1
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	4,1	5,8
Muut siirtovelat	16,4	22,6
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	2,6	2,8
Valmistevero	58,4	62,1
ALV-velka	27,9	30,9
Muut velat	8,6	9,9
Yhteensä	147,0	160,1
Pitkäaikaiset		
Muut velat	4,9	4,9

26. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Seuraavassa taulukossa on esitetty kunkin rahoitusinstrumenttien erän käyvät arvot ja konsernitaseen arvoja vastaavat kirjanpitoarvot luokittain.

2015 milj. EUR	Liite	Johdan- naiset, suojaus- laskennan alaiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myy- tävissä olevat rahoitus- varat	Jakso- tettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Noteeraamattomat osakkeet	15.	-	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Lainasaamiset	16.	-	-	0,5	-	-	0,5	0,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19.	-	-	55,1	-	-	55,1	55,1
Johdannaissopimukset/Valuuttatermiinit	19.	0,4	0,0	-	-	-	0,5	0,5
Rahavarat	21.	-	-	76,3	-	-	76,3	76,3
Yhteensä		0,4	0,0	131,8	0,8	-	133,1	133,1

Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	23.	-	-	-	-	88,4	88,4	88,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	23.	-	-	-	-	8,3	8,3	8,3
Ostovelat ja muut velat	25.	-	-	-	-	29,9	29,9	29,9
Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	25.	1,5	-	-	-	-	1,5	1,5
Valuuttatermiinit	25.	0,2	0,0	-	-	-	0,3	0,3
Hyödykejohdannaiset	25.	0,6	0,2	-	-	-	0,8	0,8
Yhteensä		2,4	0,2	-	-	126,6	129,2	129,2

2014 milj. EUR	Liite	Johdan- naiset, suojaus- laskennan alaiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myy- tävissä olevat rahoitus- varat	Jakso- tettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Noteeraamattomat osakkeet	15.	-	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Lainasaamiset	16.	-	-	0,6	-	-	0,6	0,6
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19.	-	-	69,3	-	-	69,3	69,3
Johdannaissopimukset/Valuuttatermiinit	19.	0,5	0,2	-	-	-	0,7	0,7
Rahavarat	21.	-	-	91,1	-	-	91,1	91,1
Yhteensä		0,5	0,2	161,0	0,8	-	162,5	162,5

Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	23.	-	-	-	-	66,3	66,3	66,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	23.	-	-	-	-	74,0	74,0	74,0
Ostovelat ja muut velat	25.	-	-	-	-	27,3	27,3	27,3
Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	25.	2,1	-	-	-	-	2,1	2,1
Valuuttatermiinit	25.	0,1	0,0	-	-	-	0,1	0,1
Hyödykejohdannaiset	25.	0,4	0,3	-	-	-	0,6	0,6
Yhteensä		2,5	0,3	-	-	167,7	170,4	170,4

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. EUR	2015	2014
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset	20,0	100,0
Valuuttatermiinit	30,6	14,5
Hyödykejohdannaiset, sähkö	3,6	3,6
	0,1 TWh	0,1 TWh
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaissopimukset		
Valuuttatermiinit	8,4	3,7
Hyödykejohdannaiset, sähkö	-	0,8

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttien luokittelu. Luokittelulla mahdollistetaan käypien arvojen suhteellisen luotettavuuden arviointi. Muiden tasoon 2 luokiteltavien rahoitusvarojen ja- velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

Rahoitusvarat, käypä arvo

milj. EUR	2015	2014
TASO 2		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Valuuttatermiinit	0,0	0,2
Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset		
Valuuttatermiinit	0,4	0,5
TASO 3		
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Noteeraamattomat osakkeet	0,8	0,8

Rahoitusvelat, käypä arvo

milj. EUR	2015	2014
TASO 2		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Valuuttatermiinit	0,0	0,0
Hyödykejohdannaiset	0,2	0,3
Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset		
Valuuttatermiinit	0,2	0,1
Korkojohdannaiset	1,5	2,1
Hyödykejohdannaiset	0,6	0,4

Seuraavassa taulukossa on esitetty realisoimattomien johdannaiskauppojen positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot sekä niiden netto. Johdannaiskauppojen puitesopimusten mukaan kuittaamisoikeus ei aina ole juridisesti pätevä.

Nettopositiot 2015

milj. EUR	Käypä arvo, brutto	Käypä arvo, netotus- sopimusten piirissä	Käypä arvo, netto
Johdannaissaamiset	0,5	-0,1	0,4
Johdannaissovelat	1,8	-0,1	1,7

Nettopositiot 2014

milj. EUR	Käypä arvo, brutto	Käypä arvo, netotus- sopimusten piirissä	Käypä arvo, netto
Johdannaissaamiset	0,7	-0,7	0,0
Johdannaissovelat	2,1	-0,7	1,5

OSAKESIIJOITUKSET

Myytavissa olevat rahoitusvarat koostuvat pitkäaikaisista sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, sillä niiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

JOHDANNAISET

Valuuttatermiinien käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käypiä arvoja määritettäessä on käytetty tulevien kassavirtojen nykyarvomenetelmää. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen arvostushetkellä. Osaan valuutta- ja korkojohdannaisista sovelletaan IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon tehokas osuus kirjataan tilikauden laajaan tulokseen ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa.

Altia käyttää sähkön hintariskin suojaamiseen sähköjohdannaisia. Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa sähköjohdannaisiin, jolloin käyvän arvon tehokas osuus kirjataan laajaan tulokseen ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa.

RAHALAITOS- JA YRITYSTODISTUSLAINAT

Rahalaitos- ja yritystodistuslainojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla näiden tulevat rahavirrat tilinpäätöshetken markkinakoroilla lisättynä Altian luottoriskipreemiolla. Tilinpäätöshetkellä, johtuen markkinakorkojen poikkeuksellisen alhaisesta tasosta, lainojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

RAHOITUSLEASINGVELAT

Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten leasingsovimusten vastaavaa korkoa.

OSTOVELAT SEKÄ MUUT VELAT TAI SAAMISET

Lyhyestä maturiteetista johtuen ostovelkojen sekä muiden lyhytaikaisten saamisten ja velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

27. Vakuudet ja vastuusitoumukset sekä ehdolliset varat ja velat

Vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. EUR	2015	2014
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18,5	18,5
Takaukset	8,5	9,0
Vakuudet yhteensä	27,0	27,5
Muut vastuusitoumukset		
Muut vuokrasopimukset		
Erääntyminen yhden vuoden kuluessa	6,6	5,7
Erääntyminen vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	12,8	11,3
Erääntyminen yli viiden vuoden kuluttua	4,9	3,4
Muut vuokrasopimukset yhteensä	24,3	20,4
Muut vastuut	25,5	22,8
Vastuusitoumukset yhteensä	49,8	43,2
Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä	76,8	70,6

Taseen ulkopuoliset varat

Päästöoikeudet, kilotonneja	2015	2014
Saadut päästöoikeudet	28,5	29,0
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	39,6	51,4
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	-0,0	-0,1
Toteutuneet päästöt	-30,7	-40,7
Päästöoikeudet 31.12.	37,4	39,6

milj. EUR

Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo	0,3	0,3
--	-----	-----

Vuonna 2015 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2016 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana myös päästökauppakauden 2013-2020.

28. Lähipiiritapahtumat

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa, yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin emona ja tytäryhtiösuhteet on esitetty liitetiedossa 29 Konserniyhtymykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja heidän perheenjäsenensä sekä Suomen valtio,

joka omistaa Altian osakkeista 100 %. Lähipiiritapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50 %:sti omistavien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet.

Johdon työsuhde-etuudet sisältävät sekä toimitusjohtajan että johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet. Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahallaisia eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Lähipiiriin kanssa ovat toteutuneet seuraavat liiketapahtumat:

Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden määrä; asiakkaat 9 (9) kpl ja toimittajat 10 (9) kpl.

a) Tavaroiden ja palvelujen myynnit

milj. EUR	2015	2014
Tavaroiden myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	339,6	338,6
Osakkuus- ja yhteisyritykset	2,8	2,8
Palvelujen myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	0,0	-
Yhteensä	342,4	341,5

b) Tavaroiden ja palvelujen ostot

milj. EUR	2015	2014
Tavaroiden ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	3,7	4,4
Palvelujen ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	1,6	1,7
Osakkuus- ja yhteisyritykset	2,7	3,3
Yhteensä	8,1	9,5

c) Avoimet saldot tavaroiden ja palvelujen myynneistä ja ostoista

milj. EUR	2015	2014
Tavaroiden ja palveluiden myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	2,9	4,3
Osakkuus- ja yhteisyritykset	0,2	0,1
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	0,4	0,1
Osakkuus- ja yhteisyritykset	0,3	-

Velat ja saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä on eritelty kyseisten tase-erien liitetiedoissa (liitetiedot 19. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) ja 25. Ostovelat ja muut velat.)

d) Johdon palkat ja palkkiot

milj. EUR	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet (emoyhtiön toimitusjohtaja)	0,3	0,3
Tulospalkkiot ja palkkiot pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä	0,0	-
Yhteensä	0,4	0,3

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet

Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet

Palkat ja lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

Konsernilla ei tilikaudella ollut vapaaehtoisista eläkkeistä aiheutuneita kustannuksia (0,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2014).

29. Konserniyritykset

Altia Oyj:n kokonaan omistamien tytäryritysten lukumäärä tilikauden lopussa oli 23 kpl (24 kpl 31.12.2014)

Tilikauden aikana Pärönkonjak i Sverige AB fuusioitui emoyhtiönsä Altia Sweden AB:n kanssa.

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Maa
TYTÄRYRITYKSET			
A-Beverages Oy	100,00	100,00	Suomi
Altia Eesti AS	100,00	100,00	Viro
Altia Denmark A/S	100,00	100,00	Tanska
Altia Holding Sweden AB	100,00	100,00	Ruotsi
SIA Altia Latvia	100,00	100,00	Latvia
Altia Norway AS	100,00	100,00	Norja
Altia Sweden AB	-	100,00	Ruotsi
Altia Sweden Services AB	-	100,00	Ruotsi
Alpha Beverages Oy	100,00	100,00	Suomi
Best Buys International AS	100,00	100,00	Norja
BevCo AB	-	100,00	Ruotsi
Bibendum AB	-	100,00	Ruotsi
Bibendum AS	100,00	100,00	Norja
ExCellar Oy	100,00	100,00	Suomi
Harald Zetterström oy/ab	100,00	100,00	Suomi
Interbev AS	100,00	100,00	Norja
Larsen SAS	100,00	100,00	Ranska
Philipson & Söderberg AB	-	100,00	Ruotsi
Prime Wines Oy	100,00	100,00	Suomi
Premium Wines AS	100,00	100,00	Norja
Ström AS	100,00	100,00	Norja
Vinuversum AB	-	100,00	Ruotsi
Oy Wennerco Ab	100,00	100,00	Suomi

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Roal Oy	50,00	50,00	Suomi
Palpa Lasi Oy	25,53	25,53	Suomi

30. Rahoitusriskien hallinta

RAHOITUSRISKIEN HALLINTAPERIAATTEET

Rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan konsernin taloudellinen vakaus ja riittävien rahoitusvaihtoehtojen saatavuus eri markkinatilanteissa. Lisäksi tavoitteena on tukea liiketoimintoja tunnistamaan liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä ja niiden hallintaa sekä suojautumaan olennaisilta rahoitusriskeiltä.

Konserni altistuu erilaisille markkinariskeille, joiden muutokset vaikuttavat yhtiön varoihin, velkoihin ja ennakoituihin liike-toimiin. Riskit aiheutuvat korkojen, valuuttojen ja hyödykkeiden markkinahintojen muutoksista. Näistä markkinariskeistä aiheutuvien riskien hallintaan voidaan käyttää valittuja johdannaisinstrumentteja. Altia suojaa pääasiassa vain konsernin rahavirtaan vaikuttavia riskejä sekä harkinnan mukaan joitakin valuuttamääräisiä tase-eriä. Johdannaisia käytetään yksinomaan suojautumiseen edellä mainituilta riskeiltä. Osaan korko-, valuutta- sekä sähköjohdannaisista sovelletaan IAS 39 -standardin suojauslaskennan periaatteita. Rahoitusriskien hallintaa toteutetaan hallituksen hyväksymien riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti osana konsernin riskienhallintaa. Perustan rahoitusriskien hallinnalle muodostavat Altian rahoitus-, luotto- sekä liiketoiminnan jatkuvuuteen tähtäävät periaatteet.

RISKIENHALLINTAPROSESSI

Rahoitukseen liittyvät prosessin erityispiirteet on kuvattu jäljempänä markkina-, likviditeetti- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä. Rahoitusriskitilanteesta raportoidaan säännöllisesti tarkastuskomitealle ja Altian hallitukselle. Merkittävimpien riskien hallintaa koskevat periaatepäätökset tekee yhtiön hallitus.

Altian hallitus on hyväksynyt osana rahoitusriskien hallintaperiaatteita rahoitusinstrumenttien luettelon, jossa erityyppisten rahoitusriskien osalta on määritelty hyväksytyt instrumentit, niiden käyttötarkoitus ja käytöstä päättävä henkilö.

RAHOITUKSEN RISKIENHALLINTAORGANISAATIO

Konsernin johdolle raportoidaan rahoitusasioista säännöllisesti. Hallitus käsittelee tapauskohtaisesti kaikki olennaiset rahoitusasiat, kuten konsernin sisäiset ja ulkoiset lainajärjestelyt.

Rahoitustoimintoa ja rahoitusriskien hallintaa Altiassa koskevat tehtävät ja vastuut on kuvattu rahoitusriskien hallintaperiaateissa. Konsernin rahoitusosasto vastaa keskitetystä rahoitustoiminnosta ja sen hallinnasta, rahoituksen varmistamisesta,

riskien tunnistamisesta sekä tarvittaessa suojausten toteuttamisesta ulkopuolisten vastapuolten kanssa. Liiketoimintayksiköt ja tytäryhtiöt vastaavat omaan operatiiviseen liiketoimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja rahavirtojen ennustamisesta.

Riskikeskittymät

Altia analysoi huolellisesti toimintoihinsa liittyviä rahoitusriskejä ja riskikeskittymiä. Tämän arvioinnin tuloksena tunnistetut riskikeskittymät on kuvattu markkina- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä.

MARKKINARISKI

Altia määrittelee markkinariskin riskiksi, jossa rahoitusinstrumentin käypä arvo tai tulevat rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutosten takia. Konsernin tärkeimmät markkinariskit ovat valuuttariski, korkoriski ja hintariskit.

1. VALUUTTARISKI

Altia altistuu valuuttariskeille viennin ja tuonnin, konsernin sisäisen muiden kuin euromaiden välisen kaupan sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden kanssa tehtävien sisäisten lainojen ja sijoitusten kautta. Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakurssihin liittyviä epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutusta konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Transaktioriski

Transaktioriski aiheutuu valuuttamääräisistä tase-eristä sekä tulevista rahavirroista: tuonnista, viennistä ja pääomavirroista. Transaktioriskin hallinnalla pyritään suojaamaan konsernia valuuttakurssien muutosten vaikutuksilta tulokseen.

Kaupallisista rahavirroista tavoitteena on suojata 60 - 80 % silloin, kun ne katsotaan erittäin todennäköisiksi. Keskimääräinen suojausaste on pysynyt tavoitetasolla. Suojaukset toteutetaan valuuttatermiineillä tai -optioilla seuraavan enintään kahdentoista kuukauden aikana lähinnä asiakkaiden hinnoitteluajaksojen mukaisessa rytmissä. Altia voi soveltaa valuuttajohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa. Konsernin sisäiset lainajärjestelyt suojataan enintään 100 %:sti, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin nettovaluuttapositio valuuttapareina: toimintavaluutta – transaktiovaluutta. Nettovaluuttariski on huomioitu taulukossa silloin, kun transaktiovaluutta on muu kuin yhtiön toimintavaluutta.

TAULUKKO 1: Konsernin nettovaluuttapositio 31.12.

milj. EUR	2015	2014
Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin mukainen nettovaluuttapositio		
EUR–SEK	-14,7	-5,9
EUR–USD	4,7	3,5
EUR–AUD	2,1	1,3
SEK–EUR	4,4	-0,3
NOK–EUR	-0,4	1,6

milj. EUR	2015	2014
Konsernin nettovaluuttapositio 31.12 sisältäen myös suojatut kaupalliset kassavirrat		
EUR–SEK	-0,2	0,5
EUR–USD	0,3	-0,2
EUR–AUD	0,1	0,1
SEK–EUR	-2,6	-1,3
NOK–EUR	-1,0	-0,6

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin mukainen valuuttapositio koostuu myyntisaamisista, ostovelosta, rahavaroista, konsernin sisäisistä ja ulkoisista lainoista sekä johdannaisinstrumenteista. Konsernin nettovaluuttapositiossa on mukana myös ennustetut kaupalliset kassavirrat ja ne on käsitelty yhtä suurina kuin niihin kohdistuneet johdannaiset.

Translaatoriski

Translaatoriski aiheutuu lähinnä emoyhtiön valuuttamääräisistä oman pääoman ehtoista nettosijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin, mikä aiheuttaa konsolidoitaessa muuntoeron konsernin taseen omaan pääomaan. Konsernin rahoitusosasto analysoi translaatoriskiä säännöllisesti ja raportoi tällä alueella tapahtuvista merkittävistä seikoista johdolle. Merkittävimmät nettosijoitukset ovat Ruotsin ja Norjan kruunuissa. Translaatoriskiä ei ole suojattu.

2. KORKORISKI

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkojen muutosten aiheuttamat vaihtelut konsernin tulokseen. Lainat olivat 31.12.2015 jakaantuneet seuraavasti:

- 15 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy tasaerinä vuosittain 2016 – 2017 joulukuussa. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoihin. Korkoihin ei kohdistu suojauksia.

- 50 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy joulukuussa 2018. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoihin. Altia on suojannut euromääräiset koronmaksut 20 miljoonan euron suuruisella johdannaisella kiinteään korkoon. Tähän korkojohdannaiseen sovelletaan suojauslaskennan periaatteita. Suojauksen on todettu olevan tehokas.
- 30 miljoonan euron laina nostettiin huhtikuussa 2015 ja se on viisivuotinen. Lainaan on mahdollista tehdä lyhennyksiä ennenaikaisesti. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoihin ja niihin ei kohdistu suojauksia tällä hetkellä.

Altian kotimaisen yritystodistusohjelman enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa. Liikkeeseen laskettujen yritystodistusten nimellisarvo oli 0 miljoonaa euroa 31.12.2015 (13 miljoonaa euroa 31.12.2014).

Altian myyntisaamisten myynnin puiteohjelman enimmäiskoko on noin 145 miljoonaa euroa. Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois myyntisaamisista saatavien kaupantekohetkellä ilman takaisinostovelvoitetta. Järjestelyn kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia eikä korkoriskiä ole suojattu. Myytyjen myyntisaamisten määrä oli 91,4 miljoonaa euroa 31.12.2015 (101,7 miljoonaa euroa 31.12.2014).

3. HYÖDYKKEIDEN HINTARISKI

Ohra

Vuonna 2015 Altia käytti etanolin ja tärkkelyksen valmistukseen noin 190,7 miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä ohraa. Korkealuokkaisen kotimaisen tärkkelysohran saatavuuden Altia varmistaa sopimusviljelyllä ja yhteistyöllä viljeliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuosittain merkittävästi suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien eri tekijöiden vuoksi ja on siten Altialle merkittävä riski tilikauden aikana. Hintariskiä ei ole suojattu johdannaisinstrumenteilla.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintapolitiikkaa. Siinä määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan. Suojaukset tehdään Nasdaq OMX Oslo ASAn OTC-johdannaistuotteilla. Sähkönhankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Vuoden 2015 lopussa suojaustaso seuraavan 12 kuukauden toimituksille oli 80,7 % (82,4 % vuonna 2014) vastaten asetettuja tavoitteita. Vuonna 2015 keskimääräinen suojaustaso oli 79,3 %.

Sähkön hintariskin suojauksiin sovelletaan IAS 39:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Vuoden 2015 lopussa tehoton osuus 0,2 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa vuonna 2014) on kirjattu rahoituskuluihin.

Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot-markkinoilta.

4. HERKKYYS MARKKINARISKEILLE

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ennen veroja ja oman pääoman herkkyyttä sähkön hintojen ja valuuttakurssien sekä korkotasojen muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyyks kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyyks on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tuloslaskelmaan.

Valuuttakurssien muutosten herkkyyks on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvista valuuttojen nettopositioista. Markkinakorkojen nousun vaikutus tulokseen on laskettu nettokorkokuluista huomioiden johdannaisopimuksen ja omaan pääomaan huomioiden koronvaihtosopimuksen markkina-arvon muutoksen.

TAULUKKO 2. Herkkyyksianalyysit

milj. EUR Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyyks markkinariskeille (ennen veroja)	2015		2014	
	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma
+/-10 % muutos sähkön hinnassa	+/-0,1	+/-0,2	+/-0,2	+/-0,2
+/-10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/-0,0		+/-0,1	
+/-10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/-1,9		+/-0,6	
+/-10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-/+0,5		-/+0,3	
+/-10 % muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	-/+0,2		-/+0,1	
+ 1 %-yksikön muutos markkinakoroissa	-0,8	+1,3	-1,1	+1,5

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi Altia pitää jatkuvasti yllä riittäviä likviditeettireservejä, jotka vuoden 2015 lopussa olivat 20 miljoonan euron konsernitililimiitti sekä 60 miljoonan euron revolving credit -tyyppinen valmiusluottolimiitti. Valmiusluottolimiitti erääntyy joulukuussa 2018. Konsernin ulkoisista lainoista on kerrottu tarkemmin korkoriskin yhteydessä.

TAULUKKO 3. Likviditeettireservit

milj. EUR	2015	2014
Rahavarat sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset		
Rahavarat	76,3	91,1
Konsernitililimiittit	20,0	20,0
Valmiusluottolimiitti	60,0	60,0
Yhteensä	156,3	171,1

TAULUKKO 4: Rahoitusvelkojen erääntyminen

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2015

milj. EUR	RAHAVIRRAT 2016				RAHAVIRRAT 2017			RAHAVIRRAT 2018-		
Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista	Tasearvo	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta	-98,1	-	-0,8	-7,5	-	-0,7	-7,5	-	-1,6	-80,0
Rahoitusleasinglainat	2,3	-	-	0,7	-	-	0,7	-	-	0,8
Ostovelat	-28,9	-	-	-28,9	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	30,5	-	-	30,5	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-30,2	-	-	-30,2	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta										
Sisääntuleva	8,4	-	-	8,4	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-8,4	-	-	-8,4	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-1,5	-0,2	-	-	-0,2	-	-	-1,1	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,8	-	-	-0,5	-	-	-0,2	-	-	-0,2
Yhteensä	-126,8	-0,2	-0,8	-35,9	-0,2	-0,7	-7,0	-1,1	-1,6	-79,4

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2014

milj. EUR	RAHAVIRRAT 2015				RAHAVIRRAT 2016			RAHAVIRRAT 2017-		
Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista	Tasearvo	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin-maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta	-128,8	-	-0,8	-60,3	-	-0,9	-7,5	-	-1,8	-57,5
Yritystodistukset	-13,0	-	-0,1	-13,0	-	-	-	-	-	-
Rahoitusleasinglainat	-2,1	-	-	-0,5	-	-	-0,6	-	-	-1,0
Ostovelat	-26,1	-	-	-26,1	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	14,6	-	-	14,6	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-14,1	-	-	-14,1	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta										
Sisääntuleva	3,7	-	-	3,7	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-3,5	-	-	-3,5	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-2,1	-0,6	-	-	-0,2	-	-	-1,3	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,6	-	-	-0,4	-	-	-0,2	-	-	-0,1
Yhteensä	-172,0	-0,6	-0,8	-99,6	-0,2	-0,9	-8,3	-1,3	-1,8	-58,5

LUOTTORISKI

Altian luottoriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, mikäli jokin konsernin vastapuoli ei täytä velvoitteitaan. Luottoriskien hallintaperiaatteita kuvataan konsernin luottopolitiikassa.

Luottoriski aiheutuu siitä, että jokin Altian vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä tai että vastapuolen luottokelpoisuus muuttuu tavalla, joka vaikuttaa sen liikkeeseen laskemien instrumenttien markkina-arvoon.

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa konsernin rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa. Myyntisaamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Luottoriskejä pyritään vähentämään aktiivisella luotonhallinnalla sekä huomioimalla asiakkaiden luottokelpoisuus laskujen maksuaikaa määritettäessä.

Pääomariskien hallinta

Altian tavoitteena pääomanhallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tarjoaa yritykselle tarvittaessa pääsyn pääomamarkkinoille Altian toimialan volatiilisuudesta huolimatta. Vaikka Altialla ei ole julkista luokitusta, sen tavoitteena on saavuttaa pääomarakenne, joka vastaa muiden alalla toimivien, investointiluokituksen saaneiden yritysten pääomarakennetta. Hallitus tarkistaa yrityksen pääomarakenteen säännöllisesti.

Altia seuraa pääomaansa nettovelkaantumisasasteen eli gearingin perusteella (korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan).

Korollisiin nettovelkoihin lasketaan lainat, joista on vähennetty rahavarat. Nettovelkaantumisasasteen nykyinen taso alittaa selvästi konsernin lainaehtojen määrittelemän rajan.

Liiketoimintasyklin aikana yrityksen nettovelkaantumisasaste todennäköisesti vaihtelee, ja tavoitteena on säilyttää riittävän vahva taseen rakenne turvaamaan konsernin rahoitustarpeet. Nettovelkaantumisasasteet 31.12.2015 ja 31.12.2014 olivat seuraavat:

TAULUKKO 5. Nettovelkaantumisasaste 31.12.

milj. EUR	2015	2014
Korolliset velat	96,7	140,3
Rahavarat ja muut likvidit varat	76,3	91,1
Korollinen nettovelka	20,4	49,3
Oma pääoma yhteensä	171,0	143,9
Nettovelkaantumisasaste 31.12.	12,0 %	34,2 %

31. *Tilikauden jälkeiset tapahtumat*

Konsernin henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi on nimitetty Kirsi Lehtola. Hän aloittaa tehtävässään 1.4.2016.

Konsernin tunnusluvut

milj. EUR	2015	2014	2013
Liikevaihto	380,7	426,3	475,8
Liikevoitto (-tappio)	25,3	-18,6	0,7
(% liikevaihdosta)	6,6	-4,4	0,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	23,6	17,9	17,4
(% liikevaihdosta)	6,2	4,2	3,7
Rahoitusnetto	-2,8	-5,1	-5,9
(% liikevaihdosta)	-0,7	-1,2	-1,2
Tulos ennen veroja	26,3	-20,4	-3,8
(% liikevaihdosta)	6,9	-4,8	-0,8
Tilikauden voitto (tappio)	21,0	-18,1	-3,1
(% liikevaihdosta)	5,5	-4,3	-0,6
Rahavarat	76,3	91,1	76,1
Taseen loppusumma	466,7	501,5	577,7
Oma pääoma	171,0	143,9	168,8
Laskennallinen verovelka	23,2	23,3	21,3
Korolliset velat	96,7	140,3	186,5
Korottomat velat (sis. lask.verovelat)	199,0	217,2	222,3
Sijoitettu pääoma	267,7	284,2	355,2
Oman pääoman tuotto, (ROE) %	13,7	-11,2	-1,6
Sijoitetun pääoman tuotto, (ROI) %	8,6	-4,0	0,9
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä (ROCE), %	8,1	5,5	4,9
Omavaraisuusaste, %	36,6	28,7	29,2
Nettovelkaantumisaste, %	12,0	34,2	65,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	34,8	74,8	84,5
Henkilöstö, keskimäärin	879	987	1 074
Tulos /osake (euroa)	0,58	-0,50	-0,09
Oma pääoma /osake (euroa)	4,75	4,00	4,69
Osinko /osake (euroa)	0,29*	-	-
Osakkeiden lukumäärä	35 985 003	35 985 003	35 985 003

*ehdotettu

Tunnuslukujen *laskentakaavat*

Rahavarat	=		Rahat ja pankkisaamiset + rahoitusomaisuusarvopaperit
Sijoitettu pääoma	=		Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - varaukset
Oman pääoman tuotto, (ROE) %	=	100 x	$\frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Oma pääoma keskimäärin 12 kk}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, (ROI) %	=	100 x	$\frac{\text{Tilikauden voitto (tappio) + korkokulut}}{(\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat}) \text{ keskimäärin 12 kk}}$
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, (ROCE) %	=		$\frac{\text{Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin 12 kk}}$
Omavaraisuusaste, %	=	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	100 x	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$
Tulos/osake	=		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	=		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/osake	=		$\frac{\text{Tilikauden osinko}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden lopussa}}$

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

milj. EUR	LIITE	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIIKEVAIHTO	1)	198,5	200,6
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+)/vähennys(-)		-0,4	-4,7
Liiketoiminnan muut tuotot	2)	18,6	15,9
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostor tilikauden aikana		-121,5	-116,0
Varastojen muutos		3,8	1,0
Ulkopuoliset palvelut		-0,3	-0,7
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-118,0	-115,8
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-24,9	-25,5
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-4,9	-5,3
Muut henkilösivukulut		-1,3	-1,3
Henkilöstökulut yhteensä		-31,1	-32,1
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-10,8	-10,6
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-	-33,2
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-10,8	-43,8
Liiketoiminnan muut kulut	4)	-48,8	-45,6
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		8,0	-25,4
Rahoitustuotot ja -kulut	5)		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		6,1	31,0
Tuotot osuuksista omistusyhteysyrityksissä		0,9	0,7
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista			
Muilta		0,1	0,0
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		1,1	1,4
Muilta		0,5	3,8
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille (-)		-0,2	-1,1
Muille (-)		-2,7	-7,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		5,7	28,4
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		13,7	3,0
Satunnaiset erät	6)		
Satunnaiset kulut		-	-0,2
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		13,7	2,8
Tilinpäätössiirrot	7)		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-4,8	-0,1
Tuloverot	8)		
Tilikauden verot (-)		-0,7	-0,4
Laskennalliset verot (-)		0,5	-0,6
Muut välittömät verot (-)		-0,2	-0,0
TILIKAUDEN VOITTO		8,4	1,8

Emoyhtiön tase (FAS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	9)		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		8,8	9,2
Muut pitkävaikutteiset menot		14,4	16,3
Ennakkomaksut		0,9	1,4
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		24,1	26,9
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		2,5	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		25,5	22,8
Koneet ja kalusto		27,5	19,1
Muut aineelliset hyödykkeet		0,5	0,5
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat		2,9	13,3
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		58,8	58,2
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		196,4	190,3
Osuudet omistusyhteyserityksessä		8,0	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		0,8	0,8
Sijoitukset yhteensä		205,3	199,1
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		288,1	284,2
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	10)		
Aineet ja tarvikkeet		21,7	18,0
Keskenkäiset tuotteet		13,5	13,0
Valmiit tuotteet/tavarat		9,1	10,0
Ennakkomaksut		0,1	-
Vaihto-omaisuus yhteensä		44,4	40,9
Pitkäaikaiset saamiset	11)		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		34,2	34,2
Laskennalliset verosaamiset		0,9	0,4
Muut saamiset		0,5	0,6
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		35,5	35,2
Lyhytaikaiset saamiset	12)		
Myyntisaamiset		17,0	20,7
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		13,9	13,5
Saamiset omistusyhteyserityksiltä		0,2	0,1
Siirtosaamiset		1,7	3,2
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		32,8	37,6
Rahat ja pankkisaamiset		72,1	87,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		184,7	200,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ		472,8	485,0

Emoyhtiön tase (FAS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	14)		
Osakepääoma		60,5	60,5
Muut rahastot			
Suojausrahasto		-1,5	-1,7
Edellisten tilikausien voitto		92,6	90,9
Tilikauden voitto		8,4	1,8
OMA PÄÄOMA		160,0	151,4
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	15)		
Poistoero		21,3	16,4
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	16)		
Lainat rahoituslaitoksilta		87,5	65,0
Velat saman konsernin yrityksille		3,3	2,2
Muut velat		4,9	4,9
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		95,7	72,1
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		7,5	60,2
Yritystodistukset		-	13,0
Ostovelat		12,1	11,3
Velat saman konsernin yrityksille	17)	117,6	99,5
Muut velat		41,4	43,4
Siirtovelat	18)	17,2	17,6
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		195,8	245,1
VIERAS PÄÄOMA		291,6	317,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		472,8	485,0

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

milj. EUR	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:		
Myynnistä saadut maksut	199,0	203,5
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	16,7	13,7
Maksut liiketoiminnan kuluista (–)	-200,3	-188,9
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	15,5	28,2
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista (–)	-3,4	-9,1
Saadut korot liiketoiminnasta	2,0	5,6
Maksetut välittömät verot (–)	-1,1	-0,1
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	13,0	24,6
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto) (+/-)	-0,2	-
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	12,8	24,6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (–)	-9,1	-30,8
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,3	0,1
Investoinnit muihin sijoituksiin (–)	-0,1	-2,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,1	5,1
Luovutustulot muista sijoituksista	1,7	1,0
Saadut osingot investoinneista	1,0	31,8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6,1	5,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:		
Yrityslainaohjelman mukaiset takaisinmaksut	-13,0	-31,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	20,5	19,2
Lyhytaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	-	6,4
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (–)	-60,2	-11,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	31,1	-
Pitkäaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	-	22,9
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (–)	-	-21,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-21,7	-14,5
RAHAVAROJEN MUUTOS, LISÄYS (+) / VÄHENNYS (–)	-15,0	15,3
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	87,1	71,8
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	72,1	87,1

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Altia-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laadintaperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

Eläkejärjestelyt

Emoyhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Konsernitili (Cash Pool)

Konsernilla on käytössä ns. konsernitilijärjestely (Cash Pool), joka mahdollistaa emon ja tytäryhtiöiden tehokkaan varojen hallinnan.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Rahoitusjohdannaisten arvostus

Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon. Rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja.

Suojauslaskenta

Yhtiö soveltaa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutos kirjataan oman pääoman suojausrahastoon

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Rahoitusarvopaperit

Myytavissa olevien rahoitusvarojen ja listattujen osakkeiden käyvän arvon muutokset on kirjattu emoyhtiölle.

Myyntisaamisten myynnit

Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Valuuttajohdannaiset

Ulkoiset valuuttakaupat tehdään keskitetysti emoyhtiön toimesta, joka tekee sisäiset valuuttakaupat konserniyhtiöiden kanssa.

Pitkäaikaiset lainat

Konsernitilinpäätöksessä efektiivisen koron menetelmässä kirjatut lainojen korkokulukaksotukset ja pääomat on muutettu vastaamaan Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaista käytäntöä.

Satunnaiset erät

Satunnaisiin eriin kirjataan liiketoimintaan kuulumattomat huomattavat erät.

Tuloverot

Tuloveroihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatetta, silloin kun se on ollut mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määraiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Vuoden 2015 aikana on muutettu tuotantoon liitännäisten kulujen esittämistapaa tuloslaskelmassa. Vertailuvuoden lukuja on oikaistu vastaavasti. Muutoksen vaikutus liiketoiminnan muihin tuottoihin oli -8 295 tuhatta euroa, materiaalit ja palvelut- kuluihin + 22 924 tuhatta euroa ja liiketoiminnan muihin kuluihin -13 999 tuhatta euroa.

1. Liikevaihto

Toimialoittainen jakauma

milj. EUR	2015	2014
Alkoholiliiketoiminta	99,6	98,8
Teolliset palvelut	96,3	98,8
Muut	2,6	3,0
Yhteensä	198,5	200,6

Maantieteellinen jakauma

milj. EUR	2015	2014
Kotimaa	151,6	157,2
Eurooppa	45,4	42,5
Muu maailma	1,5	1,0
Yhteensä	198,5	200,6

2. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. EUR	2015	2014
Vuokratuotot	0,7	0,8
Energian myyntituotot	3,4	3,6
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	1,9	1,0
Palvelutuotot	10,3	6,6
Muut tuotot	2,4	4,0
Yhteensä	18,6	15,9

3. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

milj. EUR	2015	2014
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Työntekijät	226	243
Toimihenkilöt	236	257
Yhteensä	462	500

Luontoisedut (verotusarvo) 0,7 1,0

Johdon palkat ja palkkiot
 Toimitusjohtaja 0,3 0,3
 Hallituksen jäsenet 0,2 0,2

Hallituksen ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset:

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

4. Liiketoiminnan muut kulut

milj. EUR	2015	2014
Vuokrakulut	3,3	3,3
Markkinointikulut	5,5	4,8
Energiakulut	9,8	9,7
Matkustus- ja edustuskulut	1,1	1,2
Huolto- ja ylläpitokulut	7,3	7,6
IT-kulut	4,3	3,9
Ostetut palvelut	4,5	4,3
Myyntiin liittyvät muut kulut	4,3	4,4
Muut kulut	8,7	6,3
Yhteensä	48,8	45,6

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,1	0,1
Muut palkkiot	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

5. Rahoitustuotot ja -kulut

milj. EUR	2015	2014
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	6,1	31,0
Osakkuusyrityksiltä	0,9	0,7
Muilta	0,1	0,0
Osinkotuotot yhteensä	7,1	31,8
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1,1	1,4
Muilta	0,3	0,8
Korkotuotot yhteensä	1,3	2,3
Muut rahoitustuotot		
Muilta	0,2	3,0
Rahoitustuotot yhteensä	8,6	37,0
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	0,2	0,8
Muulle	2,1	3,9
Korkokulut yhteensä	2,3	4,7
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0,0	0,4
Muulle	0,6	3,6
Muut rahoituskulut yhteensä	0,6	4,0
Rahoituskulut yhteensä	2,9	8,6
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5,7	28,4
Käyvän arvon suojauksista on tuloslaskelman rahoituseriin merkitty seuraavat erät:		
Muut rahoitustuotot		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	0,0	0,0
Muut rahoituskulut		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	0,2	0,3

6. Satunnaiset erät

milj. EUR	2015	2014
Satunnaiset kulut / konserniavustus	-	0,2

7. Tilinpäätössiirrot

milj. EUR	2015	2014
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
Aineettomat oikeudet	0,0	-0,2
Muut pitkävaikutteiset menot	-0,2	-0,0
Rakennukset ja rakennelmat	0,1	0,4
Koneet ja kalusto	-4,5	-0,2
Muut aineelliset	-0,3	-0,0
Yhteensä	-4,8	-0,1

8. Tuloverot

milj. EUR	2015	2014
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-0,7	-0,4
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-0,2	-0,0
Laskennallisen verosaamisen muutos	0,5	-0,6
Yhteensä	-0,4	-1,0

9. Pysyvien vastaavien erittely

milj. EUR	2015	2014
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
<i>Aineettomat oikeudet</i>		
Hankintameno 1.1.	21,2	18,6
Lisäykset	0,4	2,2
Vähennykset	-0,0	-0,0
Siirrot erien välillä	1,3	0,4
Hankintameno 31.12.	22,9	21,2
Kertyneet poistot 1.1.	-12,0	-9,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0
Tilikauden poisto	-2,1	-2,9
Kertyneet poistot 31.12.	-14,1	-12,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,8	9,2
<i>Liikearvo</i>		
Hankintameno 1.1.	17,6	17,6
Hankintameno 31.12.	17,6	17,6
Kertyneet poistot 1.1.	-17,6	-17,6
Kertyneet poistot 31.12.	-17,6	-17,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Hankintameno 1.1.	28,1	10,8
Lisäykset	0,0	17,3
Hankintameno 31.12.	28,1	28,1
Kertyneet poistot 1.1.	-11,8	-9,8
Tilikauden poisto	-1,9	-1,9
Kertyneet poistot 31.12.	-13,7	-11,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	14,4	16,3
<i>Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut</i>		
Hankintameno 1.1.	1,4	0,9
Lisäykset	0,8	0,9
Siirrot erien välillä	-1,4	-0,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,9	1,4

milj. EUR	2015	2014
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<i>Maa- ja vesialueet</i>		
Hankintameno 1.1.	2,5	2,5
Vähennykset	-0,0	-0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,5	2,5
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>		
Hankintameno 1.1.	90,1	89,0
Lisäykset	0,6	1,3
Siirrot erien välillä	4,7	0,9
Vähennykset	-0,2	-1,2
Hankintameno 31.12.	95,3	90,1
Kertyneet poistot 1.1.	-67,3	-65,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,1	0,7
Tilikauden poisto	-2,6	-2,4
Kertyneet poistot 31.12.	-69,8	-67,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	25,5	22,8
<i>Koneet ja kalusto</i>		
Hankintameno 1.1.	126,0	125,4
Lisäykset	4,4	1,9
Vähennykset	-3,0	-3,3
Siirrot erien välillä	8,5	2,1
Hankintameno 31.12.	136,0	126,0
Kertyneet poistot 1.1.	-106,9	-105,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	2,5	3,2
Tilikauden poisto	-4,1	-4,4
Kertyneet poistot 31.12.	-108,5	-106,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,5	19,1
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>		
Hankintameno 1.1.	0,5	0,5
Hankintameno 31.12.	0,5	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,5	0,5
<i>Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat</i>		
Hankintameno 1.1.	13,3	8,7
Lisäykset	2,8	7,5
Siirrot erien välillä	-13,2	-3,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,9	13,3
<i>Tuotantotoiminnan koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.</i>		
	25,8	17,1

milj. EUR	2015	2014
SIJOITUKSET		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	339,7	330,3
Lisäykset	6,2	9,5
Vähennykset	-	-0,1
Hankintameno 31.12.	345,8	339,7
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-149,4	-117,2
Arvonalentumiset	-	-32,2
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-149,4	-149,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	196,4	190,3
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	8,0	8,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,0	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	0,8	0,8
Vähennykset	-0,0	-0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	0,8

10. Vaihdo-omaisuus

Vaihto-omaisuuden jälleenhankintahinnan ja aktivoidun hankintamenon välillä ei ole olennaista eroa.

11. Pitkäaikaiset saamiset

milj. EUR	2015	2014
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	34,2	34,2
Laskennalliset verosaamiset		
Suojausrahastoon kirjatut	0,4	0,4
Käyttöomaisuuden hyllypoistot	0,5	-
	0,9	0,4
Muut saamiset		
Pääomalainasaaminen	0,5	0,6
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	35,5	35,2

12. Lyhytaikaiset saamiset

milj. EUR	2015	2014
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	7,0	3,9
Konsernitilisaamiset	0,4	2,9
Muut saamiset	5,3	5,9
Johdannaiset	0,1	0,0
Siirtosaamiset	1,2	0,9
Yhteensä	13,9	13,5
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,2	0,1
Yhteensä	0,2	0,1
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset *)	17,0	20,7
Siirtosaamiset	1,7	3,2
Yhteensä	18,6	23,9
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	32,8	37,6
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Johdannaiset	0,5	0,7
Verosaamiset	0,3	-
Muut	0,9	2,5
Yhteensä	1,7	3,2

*) Ei sisällä myytyjä myyntisaamisia.

13. Käyvän arvon liitetiedot (rahoitusvälineet)

	Käypä arvo 31.12.2015	Tuloslaskel- maan merkityt arvonmuutokset	Käyvän arvon rahastoon mer- kityt muutokset
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	-1,5	-	-1,5
Valuuttajohdannaiset	0,3	0,0	0,2
Hyödykejohdannaiset	-0,8	-0,2	-0,6
Yhteensä	-2,1	-0,2	-1,9

	Käypä arvo 31.12.2014	Tuloslaskel- maan merkityt arvonmuutokset	Käyvän arvon rahastoon mer- kityt muutokset
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	-2,1	-	-2,1
Valuuttajohdannaiset	0,3	0,0	0,2
Hyödykejohdannaiset	-0,6	-0,3	-0,3
Yhteensä	-2,5	-0,3	-2,2

14. Oma pääoma

milj. EUR	2015	2014
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	60,5	60,5
Osakepääoma 31.12.	60,5	60,5
Suojausrahasto 1.1.	-1,7	-3,1
Lisäykset ja vähennykset	0,2	1,4
Suojausrahasto 31.12.	-1,5	-1,7

Sidottu oma pääoma yhteensä	59,0	58,8
------------------------------------	-------------	------

Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	92,6	90,9
Tilikauden voitto	8,4	1,8
Vapaa oma pääoma yhteensä	101,0	92,6

Oma pääoma yhteensä	160,0	151,4
----------------------------	--------------	-------

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

	31.12.2015	31.12.2014
Voitto edellisiltä tilikausilta	92,6	90,9
Tilikauden voitto	8,4	1,8
Jakokelpoinen oma pääoma yhteensä	101,0	92,6

Yhtiön osakepääoman jakautuminen

A-sarjan osakkeet kpl	35 960 000	35 960 000
L-sarjan osakkeet kpl	25 003	25 003

L-sarjan osakkeet ovat yhtiön hallussa.

15. Tilinpäätössiirtojen kertymä

milj. EUR	2015	2014
Poistoero		
Aineettomat oikeudet	1,7	1,6
Muut pitkävaikutteiset menot	0,2	0,2
Rakennukset ja rakennelmat	5,2	5,2
Koneet ja kalusto	14,2	9,8
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,1	-0,3
Yhteensä	21,3	16,4

16. Vieras pääoma

milj. EUR	2015	2014
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	87,5	65,0
Velat saman konsernin yrityksille	3,3	2,2
Muut velat	4,9	4,9
Yhteensä	95,7	72,1

17. Velat saman konsernin yrityksille

milj. EUR	2015	2014
Ostovelat	1,2	0,4
Konsernitilivelat	108,4	90,4
Johdannaiset	0,0	0,4
Muut siirtovelat	7,9	8,4
Yhteensä	117,6	99,5

18. Siirtovelat

milj. EUR	2015	2014
Siirtovelkojen olennaiset erät:		
Lomapalkka- ja muut palkkavelat	6,4	6,1
Sopimuslennusvelat	0,3	0,3
Ostomenot ja muut kulujaksotukset	7,7	8,0
Lisäeläkevelka	0,1	0,2
Verot	-	0,1
Johdannaiset	2,6	2,8
Yhteensä	17,2	17,6

19. Vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. EUR	2015	2014
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18,5	18,5
Takaukset	8,5	9,0
Vakuudet yhteensä	27,0	27,5
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Käyttö- ja rahoitusleasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	0,6	0,4
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	1,0	0,2
Yhteensä	1,6	0,7
Vuokravastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	2,3	1,5
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	4,2	1,2
Yhteensä	6,5	2,8
Muut vastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	6,8	6,7
Yhteensä	6,8	6,7
Vastuusitoumukset yhteensä	14,9	10,1
Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä	42,0	37,6

milj. EUR	2015	2014
Johdannaissopimukset		
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	-0,8	-0,6
Nimellisarvo	3,6	4,4
Määrä (TWh)	0,1	0,1
Konsernin ulkoiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	0,2	0,6
Nimellisarvo	39,0	18,1
Konsernin sisäiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	0,0	-0,4
Nimellisarvo	14,9	15,1
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-1,5	-2,1
Nimellisarvo	20,0	100,0
Päästöoikeudet (kilotonnia)		
2015	2014	
Saadut päästöoikeudet	28,5	29,0
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	39,6	51,4
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	-0,0	-0,0
Toteutuneet päästöt	-30,7	-40,7
Päästöoikeudet 31.12.	37,4	39,6
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo	0,3	0,3

Vuonna 2015 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2016 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana myös päästökauppakauden 2013-2020.

Hallituksen voitonjakoesitys

Altia Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2015 taseen mukaisesti 101 040 194,60 euroa, josta tilikauden voitto on 8 419 060,78 euroa.

Emoyhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan maksukykyä.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkoa 0,29 euroa osakkeelta eli yhteensä 10 428 400 euroa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 3. päivänä maaliskuuta 2016.

Sanna Suvanto-Harsaae
puheenjohtaja

Annikka Hurme Kim Henriksson Minna Huhtaniska

Kasper Madsen Jarmo Kilpelä

Pekka Tennilä
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Altia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Altia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen

valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsinki 3. maaliskuuta 2016
KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015

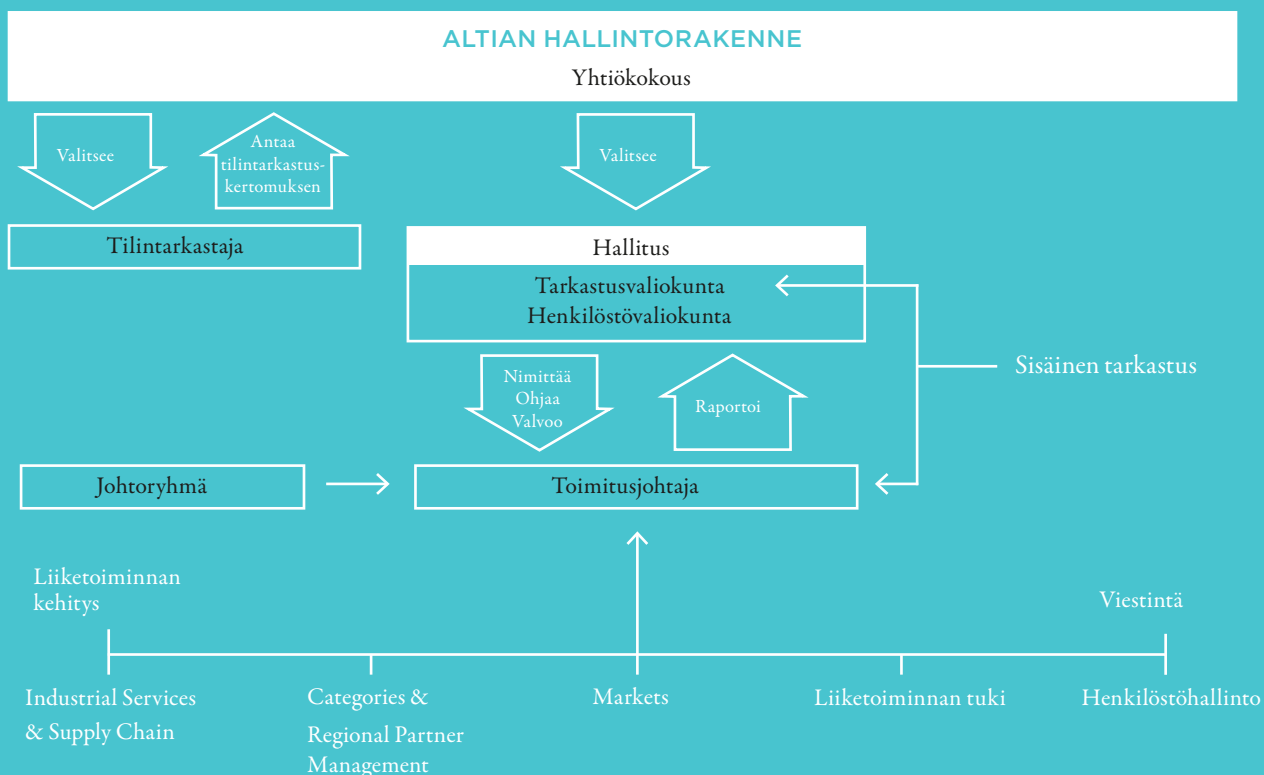
Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 Suositus 54:n mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Altia Oyj (jatkossa ”Altia” tai ”yhtiö”) noudattaa yhtiöjärjestyksen ja Suomen osakeyhtiölain määräyksiä. Lisäksi yhtiö noudattaa soveltuvin osin valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 sekä talouspoliittisen ministerivaliokunnan yritysjohton ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan 13.8.2012 kannanoton määräyksiä ja periaatteita.

Altia on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa yhtiön omistajaohjauksesta ja valvonnasta. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Altia noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 edellyttämällä tavalla Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010 tietyin poikkeuksin. Poikkeukset hallinnointikoodin noudattamisesta perustuvat siihen, että yhtiöllä on yksi omistaja, yhtiön osakkeita ei noteerata julkisesti

eikä yhtiöllä ole osakeperusteisia palkkio- tai kannustinjärjestelmiä. Yhtiö poikkeaa hallinnointikoodin 2010 suosituksista seuraavin osin: Suositus 1 (yhtiökokoustietojen julkistaminen), Suositus 3 (hallituksen jäsenen ja tilintarkastajan osallistuminen yhtiökokoukseen), Suositus 4 (hallitukseen ehdolla olevien osallistuminen yhtiökokoukseen), Suositus 11 (hallitukseen ehdolla olevien ilmoittaminen), Suositus 51 (Helsingin pörssin sisäpiiri-ohjeen noudattaminen) ja Suositus 55 (edellä mainituista poikkeamista johtuvien tietojen ilmoittaminen yhtiön internetsivuilla). Yhtiö ilmoittaa, edellä todetuin poikkeuksin, hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.altiacorporation.fi. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2010 on saatavissa julkisesti internetosoitteesta www.cgfinland.fi.

Altia laatii konsernitilinpäätöksen kansainvälisten IFRS-raportointistandardien mukaisesti. Hallituksen toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolaain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Tilintarkastuskertomus kattaa hallituksen toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen sisältäen emoyhtiön tilinpäätöksen.

TOIMIELIMET

Yhtiön johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Yhtiön johtaminen ja hallinto perustuvat lisäksi yhtiökokouksen ja yhtiön tekemiin päätöksiin.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. Varsinainen yhtiökokous on yhtiöjärjestyksen mukaisesti pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä ajankohtana kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen yhtiökokous voidaan kutsua koolle siten kuin osakeyhtiölaissa on säädetty. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta, vastuuvapaudesta vastuuvellallisille sekä hallituksen jäsenten, puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja tilintarkastajan valinnasta sekä näiden palkkioista. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta.

HALLITUS

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallituksen tehtävänä on ohjata ja valvoa yhtiön toimintaa lain ja yhtiöjärjestyksen mukaan. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus tekee strategiaa, investointeja, organisaatiota ja yhtiön taloutta koskevat merkittävät päätökset. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Altia-konsernissa. Hallitus on vahvistanut Altian hallinnointiperiaatteet.

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään yksi ja enintään viisi muuta jäsentä. Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan hallituksen jäsenten henkilötiedot.

Hallitus on vahvistanut hallituksen työjärjestyksen, joka sisältää hallituksen toimintaperiaatteet ja luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä ja päätettävistä asioista. Tämän mukaisesti hallitus muun muassa vahvistaa yhtiön strategian, taloudelliset tavoitteet, budjetit, merkittävimmät investoinnit ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus valitsee ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevat asiat. Hallitus on myös hyväksynyt tarkastusvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan työjärjestykset. Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiaintohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet ja muut yhtiön edustajat osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja.

HALLITUS TOIMIKAUDELLA 2015–2016

Altian varsinainen yhtiökokous 10.4.2015 vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kuusi ja valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

- Sanna Suvanto-Harsaae, puheenjohtaja, s. 1966, ekonomi
- Annikka Hurme, varapuheenjohtaja, s. 1964, elintarviketieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Kim Henriksson, s. 1968, kauppatieteiden maisteri, Corporate Finance Advisor
- Minna Huhtaniska, s. 1974, oikeustieteiden ja kauppatieteiden maisteri, lakiasiaintohtaja
- Jarmo Kilpelä, s. 1957, kauppatieteiden maisteri, finanssineuvos
- Kasper Madsen, s. 1961, kauppatieteiden kandidaatti, luonnontieteiden kandidaatti (kemian), Master Brewer, COO

Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta. Altian hallitus kokoontui vuonna 2015 yksitoista kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 91,3 %. Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan vuosittain.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta (ent. palkitsemisvaliokunta). Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa hallituksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, vaan ne ovat valmistelevia elimiä, jotka avustavat hallitusta käsittelemällä toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekemällä näitä asioita koskevia esityksiä hallitukselle. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Hallitus nimittää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan tarkastus- ja henkilöstövaliokuntien puheenjohtajan ja jäsenet.

Tarkastus- ja henkilöstövaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestystä eikä julkista valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla yhtiön taloudelliseen raportointiin ja valvontaan liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia, käsitellä osavuositarkastukset ja tilinpäätös ja esittää ne hallituksen hyväksyttäväksi, seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä arvioida konserninlaajuisen riskienhallintatoiminnan ja sisäisten kontrollien tehokkuutta. Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella tilintarkastajan valintapäätös, arvioida lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät.

Valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä. Vuonna 2015 tarkastusvaliokunta kokoontui kahdeksan kertaa, ja jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 95,8 %. Tarkas-

tusvaliokunnan puheenjohtajana toimii 29.4.2015 alkaen Kim Henriksson ja muina jäseninä Minna Huhtaniska ja Sanna Suvanto-Harsaa.

HENKILÖSTÖVALIOKUNTA

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä, seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen, käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle sekä käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi. Lisäksi henkilöstövaliokunta ehdottaa hallitukselle toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän nimitysasiat ja heidän palkkionsa sekä arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritukset ja ehdottaa hallitukselle heidän vuosittaiset palkkionsa ja muut kannustinpalkkiot. Valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Vuonna 2015 henkilöstövaliokunta kokoontui neljä kertaa, ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %. Henkilöstövaliokunnan puheenjohtajana toimii 29.4.2015 alkaen Sanna Suvanto-Harsaa ja muina jäseninä Annikka Hurme ja Jarmo Kilpelä.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdoista. Toimitusuhteen ehdot kirjataan kirjalliseen johtajasopimukseen. Altian toimitusjohtajana toimii KTM Pekka Tennilä (s. 1969).

Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön liiketoiminnan johtamisesta, ohjaamisesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen

ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtaja valmistelee asioita hallituksen päätettäväksi, kehittää yhtiötä hallituksen antamien ohjeiden ja hallituksen kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtaja on myös vastuussa siitä, että yhtiö toimii lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa, ellei hallitus toisin päättää yksittäisen käsiteltävän asian osalta.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmään kuuluivat vuoden 2015 aikana Altia Oyj:n toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä hänelle raportoivat, hallituksen nimeämät Commercial Operations, Partner Brands ja Industrial Services & Supply Chain -liiketoiminta-alueiden johtajat, henkilöstöjohtaja ja talousjohtaja. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole päätöksentekuelin, vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja tarkastella yhtiön liiketoiminnan avainalueita kokonaisuudessaan, mikä edellyttää kehitysprosessien, konserniperiaatteiden ja konsernimenetelmien suunnittelua ja talousasioiden kehityksen ja konsernin toimintasuunnitelman seuranta. Johtoryhmän kokoukset pidetään keskimäärin kerran kuukaudessa. Kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Altian johtoryhmään kuuluivat vuonna 2015 seuraavat henkilöt:

- Pekka Tennilä, toimitusjohtaja
- Michael Bech-Jansen, SVP Commercial Operations
- Janne Halttunen, SVP Partner Brands (1.9.2015 alkaen)
- Matti Piri, CFO
- Hannu Tuominen, SVP Industrial Services & Supply Chain
- Sanna Hokkanen, SVP Human Resources & Communications (31.7.2015 saakka)
- Søren Qvist, SVP Partner Brands (31.8.2015 saakka)

TARKASTUSTOIMINTA

SISÄINEN TARKASTUS

Yhtiön sisäisestä tarkastuksesta vastaa 1.1.2015 alkaen Altian oma sisäinen tarkastaja, joka raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle. Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi järjestelmien toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja yhtiön taloushallinnon asianmukaisuutta ja tehokkuutta riippumattomalla tavalla. Se raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäisen tarkastuksen kohteet ja tarkastussuunnitelma päätetään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäistä tarkastusta ohjaa hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

ULKONAINEN TARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan Altialla on yksi tilintarkastaja, jonka on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Yhtiön tilintarkastaja antaa vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Altian tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Jari Härmälä. KPMG:lle vuonna 2015 suoritettujen palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 261 tuhatta euroa. Lisäksi maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 173 tuhatta euroa.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMÄT

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTELMÄT

Valvontatoiminnot ovat ohjeistuksia, prosesseja ja neuvoja, jotka auttavat varmistamaan kaikkien toimintojen asianmukaisen hallinnan. Valvontatoimintoja suoritetaan konsernin kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnossa.

Näissä valvontatoiminnoissa tietojärjestelmillä on keskeinen merkitys. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä. Tuloksia seurataan kuukausiraportoinnin avulla konsernin johtoryhmässä ja liiketoiminta-alueiden kuukausittaisissa liiketoimintakatsauksissa. Tämän lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa. Tarkastusvaliokunta ja hallitus käsittelevät osavuositarkastukset ja tilinpäätöksen. Kuukausiraportoinnin seurannalla varmistetaan myös sisäisen valvonnan tehokkuus. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta osana yleistä sisäistä valvontaa. Liiketoiminta-alue ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosessien arvioinnista.

RISKIENHALLINTAJÄRJESTELMÄT

Riskienhallinta on toimintaa, jonka tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävämät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista. Altia-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikutukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen. Taloudelliset riskit koostuvat valuuttariskistä, korkoriskistä, likviditeettiriskistä ja luottoriskeistä. Niiden varalta suojaudutaan konsernin riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Konsernin merkittävimpiä taloudellisia riskejä ja niiden hallintaperiaatteita on tarkemmin kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa Rahoitusriskien hallintaperiaatteet. Kokonaisvaltaisiin strategisiin, operatiivisiin, rahoitukseen sekä vaaratilanteisiin liittyvien riskien hallintajärjestelmän kehittämistä jatkettiin vuonna 2015. Tavoitteena on erityisesti operatiivisen toiminnan ja riskienhallinnan integroiminen ja valmiussuunnitelmien kehittäminen. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä.

Kriisitilantanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Altian liiketoiminta-alueet vastaavat toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden haittojen ennaltaehkäisemisestä ja riskeiltä suojautumiselta. Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa sekä osa operatiivista suunnittelu- ja ohjausprosessia, jota johtaa konsernin taloustoiminto talous- ja rahoitusjohtajan johdolla. Riskienhallinta kartoittaa osana raportointi- ja suunnitteluprosessia liiketoiminta-alueiden riskit, joita arvioidaan niiden vaikutusten ja todennäköisyyden perusteella. Edelleen määritellään toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä näihin liittyvät tehtävät ja vastuut. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan pienentämään. Rahoitusosasto vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

Palkka- ja palkkioselvitys 2015

Altia Oyj ("Altia") on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Altia noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 edellyttämällä tavalla Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia tietyin poikkeuksin. Tämä palkka- ja palkkioselvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 Suosituksen 47 mukaisesti.

Altia noudattaa palkitsemisessa talouspoliittisen ministerivaliokunnan yritysjohtoon ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan 13.8.2012 kannanoton määräyksiä ja periaatteita.

I. HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT JA MUUT ETUUDET JA NIIDEN PÄÄTÖSENTEKOJÄRJESTYS

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista hallituksen toimikaudeksi.

10.4.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 2 750 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkioksi 1 800 euroa ja muiden hallituksen jäsenten kuukausipalkkioksi 1 450 euroa. Yhtiökokous vahvisti

myös hallituksen jäsenille sekä hallituksen valiokuntien jäsenille maksettavan kokouspalkkion. Kokouspalkkiona maksetaan Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta.

Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön kannustinjärjestelmien piirissä, eikä yhtiö ole antanut hallituksen jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta. Hallituksen jäsenten kokonaispalkkiot vuodelta 2015 on esitelty jäljempänä.

Altia Oyj:n hallitus 2015 - osallistuminen ja palkkiot (euroina)

	HALLITUS	Kokous- palkkiot	HENKILÖS- TÖVALIO- KUNTA	Kokous- palkkiot	TARKAS- TUSVALIO- KUNTA	Kokous- palkkiot	Kuukausi- palkkiot	Palkkiot yhteensä
	Osallistuminen		Osallistuminen		Osallistuminen			
PUHEENJOHTAJAT								
Matti Tikkakoski 10.4.2015 <i>asti</i>	3/3	1800	2/2	1200	2/2	1200	11000	15200
Sanna Suvanto-Harsaae 10.4.2015 <i>alkaen</i>	11/11	11400	2/2	2400	6/6	7200	29100	50100
VARAPUHEENJOHTAJAT								
Catarina Fagerholm 10.4.2015 <i>asti</i>	3/3	1800			2/2	1200	7200	10200
Annikka Hurme 10.4.2015 <i>alkaen</i>	9/11	5400	4/4	2400			20550	28350
JÄSENET								
Mikael Aro 10.4.2015 <i>asti</i>	3/3	1800					5800	7600
Kim Henriksson 10.4.2015 <i>alkaen</i>	8/8	9600			6/6	7200	13050	29850
Minna Huhtaniska	10/11	6000			7/8	4200	17400	27600
Jarmo Kilpelä	10/11	6000	4/4	2400			17400	25800
Kasper Madsen 10.4.2015 <i>alkaen</i>	6/8	7200					13050	20250
	91,3 %	51000	100 %	8400	95,83 %	21000	134550	214950

II. ALTIAN PALKITSEMISEN KESKEISET PERIAATTEET, KANNUSTINJÄRJESTELMÄT JA PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

PALKITSEMISEN KESKEISET PERIAATTEET JA PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

Altian hallitus päättää vuosittain Altia-konsernin palkitsemisen periaatteet, tulospalkkioperusteet ja -tavoitteet sekä enimmäismäärät. Hallitus myös arvioi vuosittain toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suorituksen sekä päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten kokonaispalkitsemisesta Henkilöstövaliokunnan suositukset huomioiden.

Henkilöstövaliokunta on hallituksen perustama elin, jonka tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä sekä seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

VUOSITTAINEN TULOSPALKKIO

Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johto kuuluvat Altia-konsernin tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Mahdollinen tulospalkkio perustuu hallituksen vahvistamiin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Tulospalkkio maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin vuositulospalkkiona tai myyntipalkkiona. Tulospalkkion tavoitteena on tukea Altian strategian toteutusta ja palkita henkilöstöä hyvistä suorituksista ja Altian taloudellisesta menestyksestä.

Työntekijätehtävissä toimivat henkilöt kuuluvat tuotantopalkkiojärjestelmän piiriin. Tuotantopalkkio perustuu kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Mahdollinen vuositulospalkkio perustuu budjetissa vahvistettuihin konsernin tai liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Vuosibonuksen maksimimäärä vaihtelee 4 %:n ja 30 %:n välillä vuotuisesta bruttoperuspalkasta henkilön organisatorisen aseman ja tehtävän mukaan. Vuosibonuksen maksamisen edellytyksenä on liiketoiminnallisten tavoitteiden ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisen lisäksi etukäteen määriteltä konsernin minimiliikevoittotaso. Vuosibonusten maksimi on toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta 30 % vuosipalkasta. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.fi osiossa 'Hallinnointi'.

Vuoden 2014 tuloksen perusteella tilikauden 2015 aikana maksettiin vuositulospalkkioita sosiaalikuluneen 1,3 miljoonaa euroa. Myyntipalkkioita maksettiin 0,4 miljoonaa euroa vuonna 2015. Tuotantopalkkioita sosiaalikuluneen sisältyi tilikauden tulokseen yhteensä 0,5 miljoonaa euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Altialla ei ole vuoteen 2015 kohdistuvaa pitkäaikaista kannustinjärjestelmää. Altian hallitus päätti 20.6.2012 uudesta pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä vuosille 2012–2014. Järjestelmän ehtojen mukaan mahdolliset palkkiot maksetaan vuosien 2015–2017 aikana. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena oli tukea yhtiön strategiaa ja palkita sen toteuttamisesta sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Kannustinjärjestelmän valmistelussa yhtiötä on neuvonut Alexander Corporate Finance Oy. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.fi osiossa 'Hallinnointi'.

Vuosien 2012–2014 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä ei ole kertynyt palkkioita maksettaviksi vuosina 2015–2017.

Altialla ei ole osakeperusteisia palkitsemis- tai kannustinjärjestelmiä tai optiojärjestelmiä. Hallituksen jäsenille tai yhtiön johdolle ei ole annettu optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin.

III. TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN PALKAT JA PALKKIOT

Altian toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista ja vuositulospalkkiosta. Palkitsemisjärjestelmillä kannustetaan yhtiön johtoa kehittämään yhtiötä ja turvaamaan yhtiön taloudellinen menestys pitkällä aikavälillä. Palkitsemisperiaatteissa otetaan huomioon yhtiön kehitysvaihe ja strategia.

TOIMITUSJOHTAJAN TOIMISUHTEESEEN KUULUVAT TALOUDELLISET ETUUKSET VUONNA 2015

Toimitusjohtaja Pekka Tennilälle tilikauden 2015 aikana suoritettut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 360 000 euroa muodostuen

- kiinteästä peruspalkasta 334 760 euroa
- luontoiseduista 240 euroa
- tulospalkkioita sisältäen vuositulospalkkion vuodelta 2014, 25 000 euroa
- vuosien 2012–2014 pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän perusteella 0 euroa

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta, ja eläke työntekijän eläkelain mukainen. Toimitusjohtajalla ei ole yhtiön maksamaa lisäeläkettä. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Sopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan toimitusjohtajalle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

JOHTORYHMÄN PALKAT JA PALKKIOT VUONNA 2015

Altian johtoryhmän jäsenille, pois lukien toimitusjohtajalle, tilikauden 2015 aikana suoritettut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 1 399 316 euroa muodostuen

- kiinteästä peruspalkasta luontoisetuineen 1 275 352 euroa
- tulospalkkioita sisältäen vuositulospalkkion vuodelta 2014, 123 964 euroa
- vuosien 2012–2014 pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän perusteella 0 euroa.

Eräillä johtoryhmän jäsenillä on lakisääteisen eläkkeen lisäksi maksuperusteinen lisäeläkejärjestely. Johtoryhmän jäsenen toimitusjohtajan päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan johtoryhmän jäsenelle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

Hallitus

1.

1.

Jarmo Kilpelä

S. 1957, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

finanssineuvos, virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon Altian hallituksen yhtiöstä riippumaton jäsen vuodesta 2011, henkilöstövaliokunnan jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
finanssineuvos, Valtiovarainministeriö, (1996–2007)
hallinto- ja talousvastaava, Valtion vakuusrahasto (1993–1996)
rutkija, Suomen Pankki (1992–1993)
osastopäällikkö, apulaisosastopäällikkö ja yritystutkija, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki (1981–1992)

Keskeiset luottamustehtävät:
Gasonia Oy, hallituksen puheenjohtaja
Governia Oy, hallituksen puheenjohtaja
VR-Yhtymä Oy, hallituksen jäsen

2.

2.

Annikka Hurme

S. 1964, ELINTARVIKETIETEIDEN MAISTERI

toimitusjohtaja, Valio Oy
Altian hallituksen varapuheenjohtaja ja yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2010, henkilöstövaliokunnan jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
johtaja, Juustot, Rasvat, Jauheet, Valio Oy (2012–2014)
johtaja, Pohjoismaiden myynti ja jakelu, Valio Oy (2010–2012)
johtaja, Tuoretuotteet ja Kotimaan myynti ja markkinointi, Valio Oy (2007–2010)
johtaja, markkinointi, Valio Oy (2000–2007)

3.

3.

Sanna Suvanto-Harsaae

S. 1966, EKONOMI

Altian hallituksen puheenjohtaja ja yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2013, henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:
Babysam AS, hallituksen puheenjohtaja
Sunset Boulevard AS, hallituksen puheenjohtaja
Best Friend AB, hallituksen puheenjohtaja
SAS AB, hallituksen jäsen
Paulig Oy, hallituksen jäsen
Clas Ohlson AB, hallituksen jäsen
Upplands Motor AB, hallituksen jäsen
CCS Healthcare AB, hallituksen jäsen
Vital Pet Food AS, Chairman of the Board

4.

4.

Minna Huhtaniska

S. 1974, OIKEUSTIETEEN JA
KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

Lakiasianjohtaja,
Valmet Automotive Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja
osakkeenomistajasta riippumaton
jäsen vuodesta 2012,
tarkastusvaliokunnan jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
lakiasianjohtaja, Fazer-konserni
(2008–2013)

5.

5.

Kasper Madsen

S. 1961, KAUPPATIETEIDEN KANDIDAATTI,
LUONNONTIETEIDEN KANDIDAATTI
(KEMIA), MASTER BREWER

COO, Hilding Anders Supply Chain
Altian hallituksen yhtiöstä ja
osakkeenomistajasta riippumaton
jäsen vuodesta 2015

Pääasiallinen työkokemus:
Orkla Confectionary & Snacks,
SVP Supply Chain (2014)
Boston Consulting Group,
Senior Advisor (2011–2013)
Carlsberg Breweries,
SVP Supply Chain (1986 to 2011)

Keskeiset luottamustehtävät:
Unifeeder A/S, hallituksen jäsen

6.

6.

Kim Henriksson

S. 1968, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

Corporate Finance Advisor,
Access Partners
Altian hallituksen yhtiöstä ja
osakkeenomistajasta riippumaton
jäsen vuodesta 2015,
tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Pääasiallinen työkokemus:
Munksjö Group, Chief Financial
Officer (2010–2015)
Morgan Stanley, Managing Director
(1999–2008, 1994–1996)
Merita Corporate Finance,
Junior Partner (1996–1999)

Johdoryhmä

1.

1.

Matti Piri

S. 1969, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

Senior Vice President, CFO (2013–)

Pääasiallinen työkokemus

VP Finance & Control, Neste Oil Oyj (2011–2013)
Acting CFO, Neste Oil Oyj (9/2012–5/2013)
Finance Director, Itävalta (2010–2011),
Tšekki/Slovakia (2007–2009) ja Unkari
(2005–2007), MARS Inc.
Project Manager, Eteläinen Keski-Eurooppa,
MARS Inc. (2004–2005)
Financial Controller, Romania, MARS Inc.
(2003–2004)
Financial Planning Manager,
Effemex Europe Ltd. (2001–2003)
Business Planning Manager, Suomi/Baltia,
Effemex Europe Ltd. (1996–1999)
Financial Analyst, Suomi/Baltia, Effemex
Europe Ltd. (1994–1996)

2.

2.

Michael Bech-Jansen

S. 1972, M.SC. (ECONOMICS
AND BUSINESS ADMINISTRATION)

*Senior Vice President, Commercial Operations
(2013–)*

Pääasiallinen työkokemus

Independent Senior Consultant and Advisor
(2012–2013)
Marketing Director, Global Travel Retail,
British American Tobacco International
(Switzerland) (2010–2012)
International Senior Brand Manager,
International Brand Group, British
American Tobacco Ltd (UK) (2009–2010)
General Manager, British American
Tobacco Sweden AB (2008–2009)
Managing Director,
House of Prince AB Sweden (2008)
Marketing Director, Scandinavian
Tobacco s.r.o., Czech Republic (2007)
Marketing Manager, House of Prince
AB Sweden (2004–2006)
Marketing Manager, House of Prince
A/S Denmark (2003–2004)
Brand Manager, House of Prince
AB Sweden (2000–2003)
Sales and Marketing Trainee, House of
Prince A/S, Denmark (1998–2000)

3.

Pekka Tennilä

S. 1969, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

CEO (kesäkuu 2014 -)

Pääasiallinen työkokemus

President, Baltics, Carlsberg Group (2012–2014)
Commercial Director, Baltics, Carlsberg Group (2011–2012)
President & CEO, Saku Brewery, Carlsberg Group (2008–2011)
Export Director, Sinebrychoff, Carlsberg Group (2006–2008)
Marketing Manager, Beer Portfolio, Sinebrychoff, Carlsberg Group (2001–2005)
Business Manager Finland, Nordic Kellogg's (2000–2001)
Brand Manager ja markkinointitehtävät, Leaf Confectionery (1995–1998)

4.

4.

Hannu Tuominen

S. 1958, DIPLOMI-INSINÖÖRI

Senior Vice President, Industrial Services and Supply Chain (2009–)

Pääasiallinen työkokemus

Senior Vice President, Industrial Services and Production, Altia Oyj (2008–2009)
Division Director, Vaisala Oyj (1994–2007)
Production Director, Vaisala Oyj (1992–1994)
Production Director, Fiskars Power Systems Oyj (1990–1992)
Product Marketing Manager, Fiskars Power Systems Oyj (1988–1990)
Business Controller, Fiskars Power Systems Oyj (1986–1988)

5.

5.

Janne Halttunen

S. 1970, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

Senior Vice President, Partner Brands (syyskuu 2015–)

Pääasiallinen työkokemus

Director Business Development, Managing Director Partner Brands, Altia (2013–2015)
Managing Director, Wennerco (2009–2013)
Director of Brand Marketing, British American Tobacco Iberia (2004–2008)
Senior International Brand Group Manager, British American Tobacco Head Quarter U.K. (2002–2004)
Trade Development Director, British American Tobacco Switzerland (2000–2002)
Head of Marketing, British American Tobacco Nordic (1998–2000)

Yhteystiedot

SUOMI

Altia Oyj
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
PL 350, 00101 Helsinki
1.4.2016 jälkeen:
Kaapeliaukio 1
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altiacorporation.com

Altia Oyj
Koskenkorvan tehdas
Santavuorentie 11
61330 Koskenkorva
Puh. 0207 013 013

Altia Oyj
Rajamäen tehdas
Valta-akseli
05200 Rajamäki
Puh. 0207 013 013

Alpha Beverages Oy
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
1.4.2016 jälkeen:
Kaapeliaukio 1
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 011
etunimi.sukunimi
@alphabeverages.fi
www.viinimaa.fi

Oy Wennerco Ab
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
1.4.2016 jälkeen:
Kaapeliaukio 1
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 012
etunimi.sukunimi@wennerco.fi
www.viinimaa.fi

Altia Finland
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
1.4.2016 jälkeen:
Kaapeliaukio 1
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi@altia.fi
www.viinimaa.fi

RUOTSI

Altia Sweden AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O. Box 27144
SE-102 52 Stockholm
Puh. +46 8 557 790 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altia.se

Altia Sweden AB
Logistics Center
Postal address:
P.O. Box 2021
SE-196 02 Kungsängen
Visiting and shipping address:
Garpebodavägen 4
SE-196 37 Kungsängen
Puh. +46 8 450 47 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

Altia Sweden Services AB
Sandhamnsgatan 63 A
P.O. Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 598 110 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

BevCo AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O.Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 557 790 09
bevco@altiacorporation.se

Bibendum AB
Sandhamnsgatan 63 A
P.O. Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 598 111 00
etunimi.sukunimi
@bibendum.se
www.bibendum.se

Philipson Söderberg AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O. Box 29163
SE-10052 Stockholm
Puh. +46 8 598 112 00
etunimi.sukunimi@philipsonsoderberg.se
www.philipsonsoderberg.se

Vinuversum AB
Box 27084
SE-102 51 Stockholm

NORJA

Altia Norway AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 342, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altia.no

Best Buys International AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 473, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@bestbuys.no
www.bestbuys.no

Bibendum AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 476, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi
@bibendum.no
www.bibendum.no

Interbev AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 422, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@interbev.no
www.interbev.no

Premium Wines AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 342, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
post@premiumwines.no
www.premiumwines.no

Strøm AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 459, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@strom.no
www.strom.no

TANSKA

Altia Denmark A/S
Bredevej 2C
DK-2830 Virum
Puh. +45 8880 3600
etunimi.sukunimi@altiacorporation.com
www.altiadenmark.com

Altia Denmark A/S
Svendborg Logistics Center
Rødeledsvej 70
DK-5700 Svendborg
Puh. +45 8880 3600
etunimi.sukunimi@altiacorporation.com
www.altiadenmark.com

VIRO

Altia Eesti AS
Tammi tee 30
Laabi küla, Harku vald
EE-76901 Harjumaa, Estonia
Puh. +372 671 2000
Fax +372 671 2001
etunimi.sukunimi@altia.ee
www.altia.ee

LATVIA

SIA Altia Latvia
Kuldīgas iela 36A
Rīga, LV-1083, Latvia
Puh. +371 6762 8895
etunimi.sukunimi@altia.lv
www.altia.lv

RANSKA

SAS Larsen - Le Cognac des Vikings
66 Boulevard de Paris
FR-16100 Cognac
Puh. +33 5 45 35 75 71
etunimi.sukunimi@cognac-larsen.fr
www.cognac-larsen.fr

ALTIA TRAVEL RETAIL JA VIENTI

Altia Oyj
Porkkalankatu 22A
00180 Helsinki
1.4.2016 jälkeen:
Kaapeliaukio 1
00180 Helsinki
Puh. +358 207 013 013
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

2015

TILINPÄÄTÖS

ALTIA
— YOUR 1ST CHOICE —